

OUR LIFE

Квітень ч. 4 April 1962

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Penna.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XIX. КВІТЕНЬ Ч. 4

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Олена Лотоцька, д-р Наталя Пазуняк,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1959 ..... \$4.00

Піврічна передплата \$2.50

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 10 н. фр.

Поодинокі число 45 центів

Зміст:

- Віра Вовк: Воскресення
Віра Вовк: До Христа
Об'єднаним дзвоном
д-р Н. Пазуняк: Про назву „гагілка”
Л. Б.: Етнографічна збірка США
М. А. Кейван: При кінці
І. Савицька: До 2. Літ. Конкурсу
СФУЖО
Г. Франко-Ключко: Найкращий
Великдень
О. Томоруг: Наша диригентка
Н. Мохнацька: У розгарі праці
Союзянка: Ювілей акторки
Л. Б.: На перехресті шляхів
С. Наумович: Вшанування Лесі
Українки
Нові методи праці
З. Терлецька: Про Великодній стіл
На Гуцульщині: Штани
У. Андрущенко: Зелені Листочки
л. б.: Показ моди
О. Кобець: Не боюсь нічого
Л. П.: Гриць на полюванні
Г. Чернобицька: У Вербну неділю
Вуйко Квак: Майстер Гончарик
Н. Наркевич: Великодня несподіванка

Світлина на обгортці:
Наші писанчарки

OUR LIFE

Vol. XIX APRIL, 1962 No. 4

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ”

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigan Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria

УВАГА!

УВАГА!

Від 15. грудня 1961 р.

Адреса журналу НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

На терені США

Окр. Рада і Відділи США повідомили нас про такі імпрези:

Дня 14. квітня — Вистава п'єси „Шевченко у Репніних” — 43 Відділ у Філадельфії.

Дня 22. квітня — Передсвяточний (Великодній) Базар 22 Відділу США в Шикагу.

Дня 9. травня — „Великдень між нами” — 22 Відділ США в Шикагу.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1132 — 830 літ тому помер київський князь Мстислав, син Володимира Мономаха. Він княжив тільки в осередній частині державної території — Києві, Смоленську й Новгороді. Хоч його панування було недовге, проте він утвердив добре ім'я династії і до Мстиславичів князів дуже прив'язались.

1672 — 290 літ тому вибрано гетьманом Івана Самойловича. Це була людина освічена, до людей „чемна і прихильна”, як каже літописець. За його 15-річного гетьманства ствердились державні форми Гетьманщини, що залишились майже сто років.

1892 — 70 літ тому засновано у Львові Т-во взаємних обезпечень „Дністер”. Це була друга по „Народній Торговлі” економічна установа, що розгортала діяльність по всій країні і допомагала селянству й міщанству піднести добробут.

1842 — 120 літ тому народилась у сім'ї Купчинських дочка Людмила, яка в 1850 р. вийшла заміж за Михайла Драгоманова. Змолоду грала в аматорських гуртках і відзначилась там своїми здібностями. У 70-их роках стала співосновницею першого дитячого притулку в Києві. Товаришила своєму чоловікові при виїзді на еміграцію і прожила до його смерті в Болгарії. Померла у Києві в 1918 р.

1882 — 80 літ тому народилась у сім'ї Рудницьких дочка Софія. Завваживши в дівчинки музичні здібності батьки дали їй добру музичну освіту, яку вона завершила студіями у Відні. (Була ученицею проф. Завера). Вийшла заміж за проф. Станіслава Дністрянського. Як Софія Дністрянська була відома, як піаністка й виступала на українських концертах. Проживала у Відні і в Празі, де вчила музики. Померла в 1956 році.

Віра Вовк

Воскресення

Мосяжні розлилися дзвони,
Що вік мовчали...
Побігла пісня над загони,
Ставки і скали.

Морелі гнулись тонкогілі
Під шум воскресний,
Жасмин розцвівся на могилі
Такий чудесний...

Сумна береза розраділа:
Весною стала;
Кора, в сльозах умита біло,
Христа вітала.

1943

До Христа

Вже стільки літ, як люд мій без упину,
Підносить хрест раменами Симона,
І давить дерево, і пече корона
Моїх братів, розп'ятий Божий Сину!

Вже стільки літ! І сестри — як калина
Ідуть сумні крізь будяки й тернину,
Щоб дати — їм! Вероніки хустину,
Вишивану в передсвітні години.

Громи б'ють мідні, тнуть холодні тучі,
Роздертий килим вівтаря багріє,
Настав вже час, клекочуть Богом хвилі!

...І діви, що олій несуть пахучий,
В трираменний свічник закам'яніють,
Як знайдуть білий цвіт в пустій могилі.

1951

Об'єднанням дзвоном

У часах, коли великі асамблеї займаються подрібно справами поганських „державок”, коли вершинні комбінації гуманного світу не дозволяють на справедливу розв'язку найпекучіших питань — питань свободи поневолених народів — в такому часі приходиться знову „проти надії сподіватись” і зустрічати ще раз передвеликодній час і Празник Світлого Воскресіння.

Не хоче цей світ знати, що тепер, коли урядують всілякі „комісії прав людини” в Конго чи Ггані, коли в Об'єднаних Націях стільки говориться про свободу сумління в Анголі, чи де там, що в цьому самому часі, мільйони людей святкуватимуть День Воскресіння Сина Божого, так як перші християни: в катакомбах, в тюрмах, в далеких таборах, на невольничій праці, у камерах смертників.

Даремно влаштовується пресові конференції, пробується добитися до сумління „великих”, — світ може здобути лиш на те, щоб обмінюватися розвідчими агентами. Той же світ не цікавиться тим, що десь, на далекому засланні карається вже члїкканадцять років Архирей Української Католицької Церкви, сімдесятирічний старець, Кир Йосип Сліпий. Невідрадне і жалюгідне ставлення „могутніх” того світу, які більш усього на світі лякаються того, щоб не наполохати червоного „партнера”.

Але яке відрадним є факт, що не зважаючи на те, скільки вже років минуло від дня, коли прийняв на свої плечі хрест мученика за віру Кир Йосип — ніде, в цілому світі, де живе українська людина, ніхто не забув великого Митрополита-Ісповідника. Не лиш українська католицька спільнота на чолі зі своїми Владиками і Архиреями, відзначила молитвами й урочистостями сімдесятиріччя Кир Йосипа і сімнадцятиріччя його мучеництва, але й українська православна громада, під проводом Архiepіскопа Мстислава з'єдналася в молінні, „щоб Господь визволив Свого слугу, митрополита Йосипа, мученика за віру Христову і український народ із неволі, та обдарував його здоров'ям і багатіттям...”

Не знати чи долетять вістки про молитви українців католиків і православних, до далекого Архирея на засланні. Ми молимося і віримо — ми сподіваємось і бажаємо. Ми всі клонимо наші чола у доземному поклоні перед незломним Пастирем-Ісповідником, символом новітнього, безстрашного — Християнина.

Хай молитви і побажання наші, долетять ластівкою до далеких холодних просторів у цей передсвяточний час і задзвонять вони великодніми дзвонами — неначе об'єднаннями дзвонами Юра і Софії:

— Христос Воскрес! На Многая Літа, Владико!

ІЗ СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

бажаємо

членкам Союзу Українок Америки, нашим друзям і прихильникам
та всьому українському народові

Веселих і щасливих свят

Христос Воскрес!

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
РЕДАКЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Про назву „гагілка“

В чч. 4 і 5, 1961 „Кієва“ появилася цікава стаття проф. В. Чапленка про походження назви „гагілка“ й інших назв на те саме означення.

Вивчення назв гагілок має вже 130-річну історію, починаючи з 1833 р. від Вацлава з Олеська до теперішніх публікацій. Досліди ті не дали одначе остаточного вияснення й його доконав аж тепер проф. В. Чапленко.

Поширення назв гагілок досить ограничене територіяльно; охоплює зах.-українські землі і Поділля. Деінде виступають на їх місці веснянки. Різноманітність назв гагілок на тому обмеженому терені сягає 20 означень, більшість яких дослідник виводить із однієї праназви. З огляду на трудність вивести основну назву з кореня слова, дослідник бере за вихідний пункт граматичне оформлення кореня, це є афікси слова гагілка, -ілка, що трапляються здебільшого в неперехідних віддієслівних формах; тут і було б ознакою інфінітива, л- залишком колишнього дієприкметника, а ж імениковим наростком (так як у слові „сопілка“). Але і в словах типу „сопілка“ походить із ѣ, а в слові гагілка і походить із о, що бачимо в інших назвах гагілок: гагулка, галаголка, і т. под. При тому дослідник шукає за семантично (значенево) спорідненим дієсловом гагілка. Він переглядає назви, яка з них може бути основною, себто для котрої з них можна відшукати семантично споріднене і звуково близьке дієсло-

во, яке дало б у висліді в своїм інфінітивнім афіксі перехід із о в і. Назви гагілка і ягілка не відповідають цим вимогам і дослідник сягає за живою ще в деяких околицях назвою „галагілка“. Для цієї назви знаходить він ще живе в слов'янських мовах відповідне дієслово „галаголить“ (рос.), що означає „п'яткати“, „плескати язиком“. Згідно з свідченням етнографів гагілки й означали голосні веселощі. Отож — слово галаголка, походить із того самого кореня, що й „глагол“ (старо-церковно-слов.). Первісна праслов'янська форма була „гол-гол“ (подвоєння корення). У східньо-слов'янських мовах це дало повноголосну форму „гологол“.

Дослідник бере як основну форму іменник „гологол“, а не дієслово „гологолить“, тому що це дієслово дало б віддієслівну форму „гологолилка“, де б і не могло походити з о. Цей перехід міг створитися тільки в другому корені, де було б повноголосся, а саме в корені гол, де о на українським мовнім терені перейшло в умовах новозакритого складу в і (як столъ в стіл, конь в кінъ). До того прийшов наросток к(а), що дало б форму гологілка з гологолка. Збереглась однак лиш форма „галагілка“ з „аканням“, не характерним для української мови, головню не характерне в тих теренах, де ще це збереглось. Дослідник припускає, що це „акання“ могло повстати під впливом словозвучання в формі „galagi“, що існує в румунській

мові, й означає галасувати. Цей вплив міг відбутися ще VIII ст., коли наші племена, як подає М. Грушевський, згідно з літописом „присідаху ко Дунаю“.

Далі „галагілка“ перейшла в форму „гагілка“ внаслідок явища спрощення звукового складу через опущення частини звуків усередині слова (т. зв. гаплогію). Переконаливо доказує дослідник також походження й інших назв гагілок із цієї основної форми „гагілки“. Подамо лиш один приклад паралельно найбільш уживаної форми „гаївка“. Дослідник виводить її зі слова „гагілка“, доводячи, в ній ї замість гі появилось внаслідок прогресивної, несуміжної повної десиміляції (розподібнення) повторюваного г-г; звук г близький до й за місцем утворення; отож створилась форма „гаїлка“, а л перейшло в в у пляні характерного переходу л у в (як сопілка — сопівка, голілка — горівка), що дало з „гаїлки“ — гаївку.

Отож основний доказ обґрунтований головню двома моментами: переходом о в і і живим ще в слов'янських мовах словом „гологолить“.

Цей цікавий науковий осяг проф. В. Чапленка напевно увійде у здобутки української філології. А читачкам нашого журналу він ще раз підтверджує глибину давнини цих ігор, що їх плекаємо в Великодньому часі.

д-р Наталя Пазузяк

Етнографічна збірка США

Чимало Відділів США уже користувались експонатами цієї збірки для своїх показів і вистав. Вишивки, таблиці взорів, гуцульська кераміка й дереворізьба, а також народні строї допомогли інформувати про нашу народню культуру.

Як повстала ця збірка? Про те вже писалося в нашому журналі, та добре це ще раз пригадати.

Коли в 1925 р. заснувався Союз Українок Америки, зараз же наступного року влаштував першу виставку народнього мистецтва. Це сталося на запрошення Women's Arts and Handicrafts, Inc. у готелі Астор у Нью Йорку. На виставку зложилися експонати в приватних збірках, що були в наших людей.

Великий успіх нашого стенду показав членкам вагу народнього мистецтва й потребу краще приготуватись до того. Виринула думка, чи не слід би придбати справжньої колекції, яка могла б служити в майбутньому для такої цілі. І то колекції не випадкових речей, а найкращих зразків із різних околиць.

Ця думка набирала ваги й сили. Пол. Управа США пов'язалась із кооп. „Українське Народне Мистецтво“ у Львові і запевнила собі, що така колекція може там бути виконана. Безпосередній поштовх до замовлення дала Світова Виставка, що мала відбутись у 1932 р. у Шикагу. Там українці будували свій власний повільйон, що його треба було заповнити.

Тоді вперше виставлено етнографічну збірку США. Вона складалась не тільки з виробів усіх галузей народнього мистецтва, як вишивок, тканин, дереворізьби й кераміки. Але давала зразки з різних частин української землі. Окремий відділ творили народні строї (около 12) і чудові ляльки (около 16).

Не маємо тепер змоги подати відгуків відвідувачів і преси на цю подію. Але треба ствердити, що своє завдання етнографічна збірка виконала. Союз Українок Америки здійснив врешті свою давню мрію.

По виставці збірка вернулася до Нью Йорку, де тоді містилася Централь США, а потім перейшла разом із нею до Філадельфії. У будинку США вона знайшла відповідне приміщення. Правда, ще немає місця, щоб її розложити на музейний лад — у шафах і габльотах. Зате служить вона на поклик Відділам США, як це можуть підтвердити численні наші осередки. Її експонати чарують глядача й тепер, як 30 літ тому.

Вірити не хочеться, що збірці вже 30 літ! Завдяки дбайливим жіночим рукам, що з увагою й любов'ю пакували експонати, дуже мало в ній принищилось. Ті ж майстерно виткані килими й верети, такі ж чудово вишиті сорочки, така ж старовинна гуцульська кераміка й дереворізьба. На них слідний подих рідного краю й мистецького відчуття нашого народу.

До первісного складу її прибуло впродовж літ дещо нового. Наші членки, розуміючи призначення цієї збірки, обдаровували її цінними предметами.

Прибуло кілька гарних шальових хусток із різних частин України. Одна членка пожертвувала цінне намисто (коралі), друга справжню полтавську плахту, а третя гарний гребінковий килим.

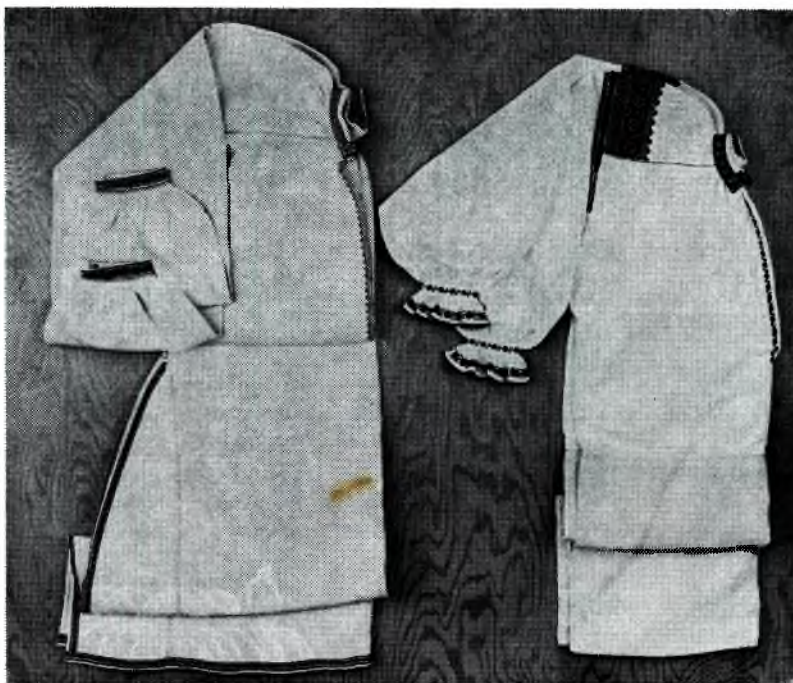
Цінні предмети прибули із спадщини бл. п. Ірини Бонковської (килим, портіери, ска-терть).

Закуплено тканий рушник, власність Олени Пчілки і жіночий стрій із Лемківщини.

В останньому часі прибули як цінні подарунки — 4 народні сорочки з Луки над Дністром і дві сорочки, власність проф. Михайла Грушевського.

Цей постійний доплив експонатів вказує на те, що наша збірка змагає постійно до свого призначення, себто етнографічного Музею в США. Л. Б.

Відновлюйте Вашу передплату вчас, тим досягнете миле почуття упорядкованости, а видавництву зрівноважений бюджет.

Чоловіча й жіноча сорочки з Луки над Дністром, які подарував для етнографічної збірки США п. Йосип Саїк із Філадельфії
Embroidered men's and woman's shirts donated recently to the UNWLA folk art collection.

При кінці

Одна стіна шпитального голю з товстого прозорого скла. Проти неї друга, вся вкрита дзеркалами. Попри дзеркальну стіну сходило. У дзеркалах те саме, що й за скляною стіною — весняне небо. Тому Віра, збігаючи згори сходами, побачила себе на тлі неба — голубого з білими баранчиками. Від цього стало їй на мить радісно, ніби несподівано перед нею відкрилася брама ясного та весняного світу, що був колись давно її світом, але загубився у війні, гудках сирен, плачу хворих, голодних дітей у шпиталі. Та кілька кроків вниз — все скінчилося як на обірваній фільмовій стрічці, і Віра майже наткнулася на дві жіночі постаті у білому, що кінець сходів, півголосом, ділилися новинами з фронту. Побачивши її, вони обірвали розмову і всі три збентежилися, намагаючися перейти думками до своїх буденних обов'язків. Втім задзвонив телефон. Одна із співрозмовниць підняла слухавку зі словами:

— Інфекційний шпиталь, говорить сестра Гертруда.

Збентеження зразу зникло з її обличчя, вона першою зуміла повернутись у світ шпитальних буднів. А була вона центром цього світу, „обершвестер“ Гертруда, практична німкеня, що не любила турбуватися ні далеким ні майбутнім, але любила цілковиту впорядкованість кругом себе. Вона скоро закінчила розмову і заявила, що директор зараз же буде в шпиталі, не зважаючи на ранню пору. Його відвідини стоять у зв'язку з наближенням фронту.

— Я попрошу вас, Фрау Доктор, — вона звернулася до Віри, — зробити список ліків, яких нам бракує. А ви, Фройляйн Доктор, — це до своєї попередньої співрозмовниці, що була лише гостем у шпиталі, — залишіться послухати новин. Директор завжди вас радо бачить.

Незамужня лікарка почервоніла. Директор, молодий хірург, був ідолом всього жіноцтва в обезчо-

ловіченому війною шпиталі. До інфекційного відділу заходив дуже рідко. Тому Гертруда зараз же заметушилася, забрякотіла і словами і ключами, видаючи розпорядження відділовим сестрам, прибиральницям і куховарці. Тій загадала заварити справжню каву і спекти пирога на сніданок. Куховарка зразу не вірила вухам та впевнившись зраділа, бо і їй надокучило марнувати свій хист на щоденній брукві та картоплі. А недавно вже й соли забракло.

Віра увійшла до аптики. І тут у вікна заглядала весна, та з поличок віяло порожнею. Бракувало ліків, бракувало сироваток і чого тільки не бракувало в цьому, так елегантно влаштованому шпиталі. Перед війною його замешкували багаті літники, що з'їздилися з усіх кінців Європи на лікування та розвагу до відомого курорту на Судетах. Сьогодні був тут інфекційний шпиталь, а що війна завжди сприяє пошестям, так не бракувало тільки пацієнтів. Найбільше було дітей, які плакали днями та ночами з голоду та туги за матер'ями. Їхній безупинний плач створював атмосферу пригноблення та безнадії. До того доходило півголодування, недоспані ночі, гостра зима, а у Віри ще і відчуття чужості української людини серед ворожого німецького світу. Її інколи їй здавалося, що цьому всьому немає ні початку ні кінця, що воно вічне — війна, холодна та голодна зима, дитячі плачі. Аж сьогодні вранці щось змінилось, враження вічності кудись ділося, ніби потонуло у глибині дзеркального образу.

Заледви Віра закінчувала списувати ліки, як Гертруда вже вітала директора, а нотки весняного щебету звучали в її привіті. Фройляйн доктор стояла побіч, мовчки розглядаючи кінці своїх „бецугшайнових“ черевиків. Мовчав і директор, високий старшина з гарним, блідим обличчям, що з якоюсь байдужою погордою дивилося на все у світі дуже вузькими зіницями. Лише

недавно він повернувся з фронту, де залишив одну ногу, а враз із нею віру в німецьку виграну. В його душі, на місці колишнього молодечого захоплення, була порожнеча, якої не могли закрити медалі, що блистіли на мундурі. Тому він став заживати морфій, бо єдиний наркотик допомагав йому сяк-так закрити пустку душі.

Зразу здавалося, що щебетливий потік слів Гертруди не заторкує його свідомості. Та коли вона скінчила, він запропонував зайти до аптики. Йому звернули увагу, що на інфекційному відділі дуже неекономічно господарюють з ліками, зокрема з сироватками. А воєнна ситуація вимагає скрайнього заощадження. Вірі чути було всю розмову крізь відчинені двері. Їй зразу зробилося гаряче, бо то вона приписувала ліки хворим. І хоч вже неоднораз доручали їй більшу ошадність, так вона завжди забувала про це з появою першого нужденного пацієнта. А всі вони були нужденні, залякані втікачі з-під бомб та фронту, з утраченими маетками та надіями. Тому, коли директор враз із Гертрудою увійшов до аптики та став переглядати історії хворіб, вона мовчки ждала грому на свою голову.

На диво, грім не вдарив. Директор байдуже відложив історії хворіб і повідомив, що від сьогодні обов'язує нове розпорядження у справі сироватки проти дифтериту, а саме кожний хворий на дифтерит дістає десять тисяч одиниць сироватки. Діти до шість років — п'ять тисяч, у безнадійних випадках — нічого. Для контролю кожна зужита ампулка сироватки мусять бути записана і стверджена підписом лікаря та „обершвестер“. Вийняткові нема, навіть для власної дитини.

— Це конечність, — пояснив він, — ми відтяти від постачання і невідомо, коли дістанемо новий транспорт ліків.

Понура мовчанка запанувала в аптиці після цих слів, наче б у вікно заглянув кінець Німеччини, відштовхнувши звідти весну. Та

в тій хвилині кімнату наповнив запах кави, що була такою рідкістю. Він розійшовся з кухні у підвалі по всьому шпиталі, полоскотавши приємно ніздрі та піднебіння.

Гертруда з гордістю попросила директора на сніданок і вони удвох вийшли. До них долучилася фройляйн доктор, а Віра залишилася, хоч їй здавалося, що ще ніколи, від часів українського шляхтича Кульчицького, кава не пахла так приманчиво. Та вона знала, що була б лише зайвою людиною посеред німкенів, згуртованих кругом свого ідола, і рішила піти на сніданок пізніше. Тепер, задивлена у вікно, в душі просила Бога, щоб не зсилав їй покуси — тяжкого випадку дифтериту. Вже й без того важко було жити в цих мурах, виповнених недостатками та страхами. Їй захотілось вийти кудись оподаль шпиталю, замкнувши за собою сильно, з грюкотом, двері.

Але заледве вона вийшла до голю, як з усіх сторін дався чути переразливий звук сирен. Алярм!

Насправді алярми не лякали нікого. До них звикли, а й досі, на місто шпиталів, що не мало протилетунської оборони, лиш червоний хрест на кожному даху, не впала ніодна бомба. Та ворожі бомбовики перелітали над містом і виходити поза браму не було вільно. Віра мусіла, хоч нерадо, залишитися в голі. Гудіння сирен видавалося їй цим разом дуже різким, аж істеричним. А в міру того, як воно змагалось, почали поволі відчинятися шпитальні двері і в них станула жінка з дитиною на руках. Віра декілька разів кліпнула очима. Їй видалося, що це не людська істота, а зматеріалізований звук алярму вдерся крізь двері, бо таку ж близькість смерті можна було відчутти у тій постаті, як у витті сирен. Та це була людина. Вона пристанула біля дверей і сказала:

— Ми прийшли, сину!

Дитина, якої довгі худі ноги, наче спаралізовані звисали до колін матері, байдуже розкрила свої заплушені очі і знову закрила їх, вся занята віддиханням, що не давалось їй легко. Віра підійшла до неї з питанням, хто

з них хворий, хоч у неї не було сумніву, що хворі — вони обое.

— Він, сказала мати, подаючи картку. Віра глянула на записку. Вона й так знала, що це дифтерит. І справді! Писав лікар з поблизького містечка, де був великий табір втікачів зі Шлеська, що відсилає тяжкий випадок дифтериту у чотирорічного хлопчика Горста Радке. У місцевому шпиталі вже не мають сироватки. На закінчення додав . . . і будьте приготувані на більше випадків. Гайль Гітлер! Сталося те, чого вона боялася.

Один погляд на горло дитини і слухавка, приложена до серця, що безладно тріпотіло під ребрами, покритими тільки шкірою, зразу переконав Віру, що випадок безнадійний. Ніяка кількість сироватки не зможе врятувати цього, затроеного дифтеритною токсиною, організму. Картка лікаря, писана більш як добу тому, коли була ще можливість рятунку. Віра нерішуче схилилася над ди-

тиною, а мати, завваживши її вагання, спитала тривожно:

— Чи є у вас сироватка?

— Є.

— Слава Богу! Лікар казав, що його стан тяжкий, але коли він дістане хоч двадцять тисяч сироватки, то є надія на поправу.

Віра мовчки вийняла шприцу зі стерилізатора. Мати, все ще неспокійна, спитала:

— Так ви даєте йому зразу двадцять тисяч?

— Ні, я даю йому п'ять тисяч.

— А потім решту?

— Це все, що я можу дати, відповіла Віра, а в її вухах водночас з власними словами, зазвучали слова директора „в безнадійних випадках — нічого“. А завваживши, що мати пополотніла, вона додала.

— Гостро заборонено давати більше. Маємо мало сироватки.

Жінка тяжко сіла на крісло, закрила руками обличчя і прошепотіла кілька разів „Армес Дойтшлянд“ (бідна Німеччина) та по-

Ілюстрація Ніни Климовської

хвилині вона випростувалася і несподівано енергійним голосом промовила:

— Пані, я тяжко хвора і знаю, що не довго проживу. Два мої брати згинули на фронті за фюрера. Мій муж у полоні, мої старші діти у Гітлерюгенд, не вірю, що колись їх побачу. За це все я жадаю від Німеччини лиш одного, — щоб моя остання дитина дістала сироватку. І ви мусите їй дати, двадцять тисяч!

Втомою та непевністю заломився зразу твердий голос. Віра стояла мовчки, а її думки також ж безладно билися в голові, як серце хворої дитини. Випадок безнадійний, правда, але чи є зовсім безнадійні випадки, доки життя не втікло? А хіба ж вже справді нема сироватки? Вони лиш оціджують й обчислюють на місяці, а кінець може бути й завтра. І чи ж ця мати, за всю пролиту кров свого роду, не має права вимагати від Німеччини кілька кубків кінської сировиці? Тільки ж, чи це має сенс і не допомогти дитині і нести відвічальність?

Все це тривало хвилину. Та вона здавалася безконечною. Три нерухомі постаті в приймальні, простягнена на столі дитина з байдужими, заксленими очима, мати, що сиділа, закривши обличчя синіми руками, і лікарка, з хосом думок у голові, свідомо, що не може ні допомогти, ні відмовити. Ставало нестерпно. Здавалося, що ще мент і ця сцена застигне у якусь понуру, нерухому вічність. Та Віра перша розбила мертвечину хвилини, глянувши кругом по кімнаті. Чомусь дуже потемніло і щось настирливо гуде. Чи це може лише в її голові від недоїдання та браку соли? Вона глянула на дитину і знову на матір і в неї не залишилося сумніву, що в обоїх дні почислені. Все ще не знаючи, що зробити, Віра підійшла до вікна, з несвідомим бажанням поглянути на небо, як це від віків роблять нерішені люди. Та неба вже не було. Його вкрила залізна саранча, що летіла та гуділа переможну пісню смерті. Ще ніколи досі не летіло їх так багато.

— Хіба це вже не кінець? — подумала Віра, — чому ж не зробити його для когось кращим?

Вона примкнула очі і ясні жучки-літаки заворушилися на тлі чорного вікна, відтак відплили, а перед її замкненими очима став образ, який бачила рано в дзеркалі. А коли вона відкрила очі, то зустріла погляд матері, в якому не було вже життя поза бажанням рятунку дитини. Віра усмінулася до неї і сказала:

— Я дам вашій дитині двадцять тисяч сироватки.

Жінка проясніла на бличчі, неспроможна вимовити слова по-

дяки. Знову загули сирени, відкликуючи алярм. Хлопець був уже на залі вихорих, а мати, якій надія на видужання сина відновила сили, відходила. І вона йшла до шпиталю, тяжко хвора на серце.

— Але він буде жити, правда? — спитала ще раз на відході.

— Зроблено, що було можливим — відповіла Віра, не додаючи, що можливе було нездолене.

(Докінчення буде)

Із листів до Редакції

ДО 2. ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ СФУЖО

Вислід 2. Літературного Конкурсу СФУЖО проголошено, і читачі нетерпеливо очікують появи нагороджених і вирізнених творів.

Кожен конкурс — це величезний стимул для творчої праці авторів, це виявлення нових талантів, нових у літературі несподіванок. І коли ж така щаслива думка вийшла з кругів жіноцтва (фондація Марусі Бек), слід отим думачим жінкам завершувати почате діло і роздобути засоби для публікації нагороджених творів і зоблігувати серед свого членства потужну армію читачів. Тоді й ми діждемося наших „бест-селлерів“, за якими питатимуть по бібліотеках і книгарнях, іншими словами, зрушимо „стоячу воду“ (знову ж жіночими руками) в книгарському затухлому озері.

Обмежитися тільки друкуванням коротших праць на сторінках двох наших жіночих журналів, що появляються раз у місяць, на мою думку, не розв'яже проблеми, не завершує добре продуманої ідеї.

Необхідно призадуматися над тим, щоб нагороджені і вирізнені праці появлялися окремими, чи збірними випусками, бо тільки тоді щасливо задумана ідея конкурсів осягне свою остаточну мету.

(Подібно діється з всіма іншими конкурсами на емблеми, пам'ятники, будівлі тощо).

Коли мова про нагороджені твори, насувається сумнів, чи оповідання „Дві відьми“ відповідає вимогам Конкурсу своєю тематикою. Як знаємо, 2. Літ. Конкурс був присвячений творам для молоді, сучасної української молоді, яка живе в новому світі. Оповідання „Дві відьми“ хоч і цікаве, ори-

гінальне, талановито передане, радше надається як цінний матеріал для наших жіночих журналів чи календарів. Від нагородженого твору сучасна українська молодь очікує дещо більше.

Цікаво знати, чи в майбутньому передбачений конкурс на дитячі твори.

Іванна Савицька

Літературний Конкурс СФУЖО фондації Марусі Бек був створений для стимулу й оживлення жіночого пера, що він врешті й осягнув. Видання нагороджених і вирізнених творів не є його завданням. Ця справа вимагає зовсім інших засобів і апарату. А що Конкурси розписані в більшості на жанр короткої прози, то для публікації зовсім добре підходить наша преса, а в тому два жіночі журнали застерегли собі першенство.

Певним відхилом від засади був 2 Літ. Конкурс СФУЖО, що допустив окрім оповідань також і повість для юнацтва. Поміж нагородженими творами є такі повісті, як „Фік“ Софії Парфанович, „Свати на дворі князя Ярослава“ Наталі Савченко, „Якою дорогою?“ Л. Горлиці, „Королева“ Люби Вітошинської. Для них підшукуються можливості появи при допомозі існуючих наших видавництв.

Про те, чи буде Конкурс на дитячі твори, ще не можемо тепер сказати. Жанр Конкурсу визначає Комітет Літ. Нагороди по консультації з Мист. Журі. Але цю думку напевне візьмемо під розвагу.

До Вашої завваги про оповідання Ольги Литвин не можемо висловитися, бо про нагороди чи відзначення рішає Мистецьке Журі нашого Конкурсу.

Комітет Літературної Нагороди

Найкращий Великдень

Коли я прочитала торік спогад Олени Кисілевської про її Великдень із дитячих літ, перенеслась думками в минуле. У кожної людини є таке свято. Ясний день, осяяний спогадами молодечої радості та гомоном Великодніх дзвонів.

І в мене він був. Та не з дитячими роками пов'язаний, що мали інші світлі моменти й радості. А радше з побутом у Києві у моєї тітки Сані Ігнатівич.

Київський Великдень! Як сьогодні бачу оте мешкання моїх дядьків, у якому я гостювала. Свята вже близько й тітка в задумі переглядає грубу книжку. Це куховарська книжка Малаховець, джерело досвіду тодішніх українських господинь.

А дядько? Шановний директор банку підперезався фарухом і наставив на столі ряд кришталевих графинів. Тут він переливає, смакує й домішує — наливки, настоянки й запіканки. Треба ж і про те подбати!

Заглядаю в кухню. Оглядна весела кухарка, все готова до розмови, сьогодні зайнята й говорити з нею не можна. Покоївка Настя, закотивши рукави сорочки, місить тісто. В кухні гаряче й місити треба довго, бо тільки тоді паска буде пухка, спечеться рівна та висока.

Я хочу помагати. Хочу брати участь у тій святочно-настрійній метушні. Так весело на душі, так дождання чогось гарного й радісного! Але тітка поважна й її чорні, тоненькі брови стягнуті. Напружено слідкує на всім, що робиться.

Мені дозволяють дещо робити. Викроюю медянички, розкладаю готове тісто на мазурки, тру крем, мелю оріхи й мигдаль. Але врешті тітка, порадившись із кухаркою, постановляє зробити ще один торт. Настуня скінчила місити й нас випрошують із кухні. Час мені вже йти до шпиталю на працю. І лиш, відходячи, глипаю одним оком у комору, де вже столи й полиці заставлені різного роду м'ясивом. Пахнуть готові вже шинки й ковбаси. На осібному

столі розпечатані домашні маринати й різні закуски, риби, ікра.

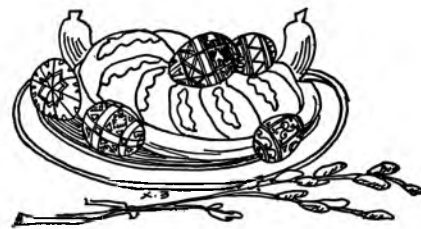
Коли я повернулась увечері, вже все було готове. Як тільки відчинила двері, занесло запахом квітів. І справді, на краю довгого стола тітка поставила вазу з квітами, що їх прислали запрошені гості. В гостинній і по кімнатах великого мешкання китиці черемхи й бузку.

Святочне печиво теж готове. Це високі баби на 60 жовтків, пундики й мазурки. Також і тітчин торт пишається в усій своїй красі.

В усіх святочних настрій. Тітка, прибрана в ясну, святочну сукню, весело усміхнена, десь пропали задума і строгість. Пригадує мені, що вже треба збиратись, бо йдемо до церкви на Всенощну. Також дядько в доброму настрою, підкручує козацькі вуса. А тоді обов'язково впаде якийсь жарт. Я знаю, що зараз дістанеться мені — галичанці, або й „австріячки“, як мене дядько не раз кличе. Попаде не раз і сиnam, Володі й Юркові, що саме нарікають на свої святочні одяги. Але це нічого! Дядько любить жартувати.

Повагом ідемо до церкви. З усіх боків сходяться люди. Горять свічки по вівтарях, розноситься запах кадила, а народ співає. Церква наповнена до краю, в усіх веселі, привітні лиця. Врешті розноситься гомін дзвонів. Христос Воскрес! Люди виходять повагом із церкви, і христосуються тричі родина, приятелі, знайомі.

Ще темно надворі. У кожного свічечка в руках. Хто донесе її запалену додому, принесе з собою світло, радість і щастя. Наші хлопці біжать і їх свічечки скоро гаснуть. Тоді вони стараються й наші погасити.

Просто з церкви йдемо до найстаршої тітки Антоніни Трегубової, бо так годиться. Це найстарша сестра моєї мами. Як у тітки Сані, тут теж напечено й наварено. Всі христосуються й бажають собі взаємно. Після пишного снідання повертаємось додому. Дехто ще лягає спати.

Вже біля 11-ої год. сходиться молодь. Це товариші й товаришки моїх братів у перших. Повагом вітаються з тіткою й дядьком, а за хвилину лунають по всіх кімнатах сміх і жарти. Перекусивши, молодь виходить, як звичайно, погуляти й полюбуватися видом Дніпра з гори св. Володимира.

Коло полудня починають сходитися гості. Це все приятелі дядька, майже всі члени української громади в Києві. Вони звичайно цілують тітку в руку, а вона їх у плече за стародавнім звичаєм. Запам'ятались прізвища Науменка, Коваленка, Стешенка, Черняхівського, Нечуя Левицького, Різниченка і багато інших. Запрошують і мене, розпитуючи про батька, маму та життя в Галичині. Ведеться загальна розмова про актуальні питання. Що війна принесе, якісь полегші чи автономію? А дядько вже знов жартує:

— Гандзі не чіпайте, вона завзята самостійничка!

Це в нас із дядьком часто йшли розмови на тему самостійної України. Він обстоював думку, що народня маса національно несвідома й мало освічена, отже тому буде найкраще, коли добудемо автономію в рамках конституційно-демократичної Росії.

Розмови перебиває тітка. Просить гостей до їдальні й частує чаркою запіканки. Всі христосуються й засідають до столу. Починається Великодній гостина, багата в розмови, жарти й дискусії, що колись так оживляли наше життя в Україні.

На другий день, коли тітка з дядьком пішли в гостину, я крадьки вийняла з-під замку велику книжку і найшовши припис на торт, його списала для себе. Колись поділюся ним із читачками Нашого Життя.

Постаті

МАРІЄН АНДЕРСОН

Ця американська співачка походить із півдня, де вона народилась у скромній негритянській сім'ї. Її дитинство було щасливе. Вже змалку дівчинка відрізнялась добрим голосом і слухом. Часто виступала у школі й церкві і звернула на себе увагу.

Перше розчарування стрінуло її, коли вона старалась за прийняття до музичної школи. Їй відмовили з виразною причиною, що негритянок не приймають. Марієн вступила потім до іншої школи й закінчила її з відзначенням. Але цього першого кроку у „світ білих“ вона не може забути.

Потім відкрився їй шлях концертної співачки. Поруч із оплесками й кошами квітів зазнала вона труднощів і легковаження. Але любов до музики все перемагала. На хвилях пісні забувалося все і наново манило царство звуків.

Два осяги в її житті запам'ятались. Це було тоді, коли вона вперше виступила в опері й тоді, коли її йменовано представницею Америки в ОН. Здійснилась давня її мрія, якою була опера і віддала прислугу своїй батьківщині, яку щиро й помимо всього любить.

Бо труднощів зазнає раз-у-раз. Наприклад вже від кількох літ не співає в деяких південних стейтах. На її домагання — продавати квитки неграм нарівні з білими — менеджери не поступались. А й Марієн Андерсон завзялась. Або удруге, коли вони удвох із чоловіком О. Фішером забажали придбати садибу. Сусіди застерігались і ставили перешкоди. І подружжя врешті купило великий маєток, щоб їх хата була оточена лісом і сусідам не перешкоджала.

Але вона вірить в Америку й її майбутнє. Країна зрозуміє, що стримуючи розвиток частини населення, вона тратить, каже вона.

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКОВІ

В попередньому числі ми занотували, що 29 Відділ США в Шикагу зложив через Централю на Фонд Побудови Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні суму 30 дол. Це вже вдруге Відділ США зложив таку пожертву (17 Відділ США у Міннеполісі).

НОВІ КНИЖКИ

Ірина Книш: Три ровесниці. 1960—1960. До сторіччя народин Уляни Кравченко, Марії Башкірцев і Марії Заньковецької. Резюме Юрія Книша. Ст. 320.

У століття народин авторка поєднала в біографічних нарисах три жіночі постаті. Народжені в 1860 р. вони прожили в різному середовищі і проявили себе в різних галузях нашого мистецтва. Але вклад кожної з них був великий і заважив на культурному житті нашого Відродження. А столітня відстань дозволяє їх оцінити як слід.

Треба подивляти задум і виконання авторки, що збагатила тим новим твором нашу біографічну літературу. В умовинах еміграції це треба особливо оцінити.

Василь Чапленко: Українці. Повість. Нью Йорк, 1960. На обкладинці приблизна копія з малюнку М. Григорієва. Ст. 176. Ціна \$2.

„Українці“ — це другий том тетралогії, в якій автор описав творення української державности й визвольні змагання. Дія проходить у Січеславі й околицях. Крізь книжку — окрім життя героїв повісти — проходять усі сили, що будували чи руйнували життя України в тому часі. Поодинокі епізоди мають — завдяки реалістичному описові — вартість документу.

Книжка, хоча вбудована в тетралогію, проте самостійна своїм сюжетом. Л. Б.

Улюблена книжка

Наша анкета в справі літературного твору, що припав найбільше до вподоби, повернулася у бік улюбленого автора. Може воно й добре. Наші письменники почують думку читачів про свою творчість, а читачий загальніше зрозуміє місце даного письменника в нашій літературі. Але прохаємо не забувати й першого нашого клича. А саме — подати три книжки з сучасної літератури, що нам найбільше подобались. Ред.

НАПРУЖИЛО НЕРВИ

Питаєтесь про улюблену книжку, а чи не краще було б спитатись про улюбленого автора? Моєю улюбленою письменницею є Ольга Мак. Її о-

повідання читаються легко і з приємністю. Навіть її „З часів Єжовщини“ прочитала я без сильного хвилювання, зате Івана Багряного „Сад Гетсиманський“ перехворіла бо це так напружило мої нерви.

Але коли хочете знати про книжку, то назву Ірини Книш „Три ровесниці“. Книжка цінна й дуже відповідна для молоді. З неї довідуємось, що в нас були великі таланти у кожній ділянці мистецтва. Коли б ми жили в нормальних умовинах, то ці зірки заблестіли б на культурному горизонті світу. Адже Уляна Кравченко була поеткою великої міри. „Щоденник“ Марії Башкірцевої повинна прочитати кожна молода дівчина. А Марія Заньковецька своєю грою досягла вершин мистецтва.

Ольга Коцюба, Едістон

ПИСЬМЕННИКИ-ЕРУДИТИ

Мене цікавлять письменники-ерудити, якщо їх так можна назвати. Вважаю, що письменник і письменниця з самим тільки талантом, без सबічної праці над собою, без беззастанного поглиблення свого знання, без контакту з людьми, з життям — такий письменник чи письменниця не може дати чогось дійсно вартісного.

Захоплюють мене такі наші письменниці, як Галина Журба, Оксана Лятуринська, Віра Вовк, Докія Гуменна. Ця остання найбільше мені відповідає тим, що в своїй творчості є „многогранна“, з різноманітною тематикою. Її твори охоплюють нераз дуже цікаві психологічні проблеми, або, як „Велике Цабе“ є вислідом напевне довгих, виснажливих етнографічних студій. Її персонажі взяті просто з життя, а не видумані. У неї, як у більшості письменників великої міри — домінуючу роль грає природа, яку письменниця любить і вміє описати.

Надія Верб'яна, Ірвінгтон

Замовляйте підручник Дитяча світличка

(16 лекцій)

укладу Ірини Пеленської

за ціну 3.50 дол.
разом із частиною

„ДИТЯЧІ ПІСНІ“

і збірничками: Зима, Золоте павутиння, Веселий струмок, Срібна зірка, Проліски

в адміністрації Нашого Життя.

Наша диригентка

З нагоди Світового Жіночого Конгресу в Нью-Йорку делегатки США та публіка Нью-Йорку мали нагоду почути хор „Ластівка“ з Нью-Гейвену та познайомитись із його диригенткою Марійкою Бурбелою-Гижою. Мало хто освідомлював собі тоді, що вона, народжена в Америці, так глибоко збагнула українську пісню й так чудово вміє її передати.

Батьки Марійки походять із Тернопільщини. Обое культурні й музикальні, привезли з собою любов до свого, рідного і стали скоро активними членами української громади. Найбільше проявлялись в українському хорі, що в тому часі виявляв у Нью-Гейвені велику діяльність, давав концерти і співав у церкві. Мама Марійки знала безліч народних пісень і їх дітям співала. Розказувала дітям про красу і звичаї рідного краю і все, що було дороге її серцю, вміла дітям передати. І Марійка полюбила ту країну, що її ніколи не бачила. Замість краєвидів промовляли до неї чутливі пісні, замість рідного повітря служили їй рідні звичаї. То ж не диво, що Марійка і її брат Йосип (сьогодні аптжкар) не зважаючи на те, що ходили до американських шкіл, горнулися до своєї промади, співали з батьками в українському хорі і брали активну участь в українському житті.

Окрім цього Марійка дістала в спадщину ще один цінний дар — свою музикальність. Її непересічний слух, сильний і милозвучний голос із високими тонами і при тому чуттєвість виконання заповідали їй кар'єру співачки. Перший сольовий виступ мала ще 6-літньою дитиною на концерті Т. Шевченка. Співала на шкільних концертах, аж поки 12-літньою не запросила її місцева радіостанція. Її співу стали слухати мешканці Нью-Гейвену й околиці. Це знов спопуляризувало її і в тому часі не було в місцевості святочної імпрези, чи то на українській чи американській сцені, де не пролунало б її чарівне сопрано. Тоді то великі фільмові

студії, з Галівуду, що виловлюють молоді таланти, звернулись до неї з пропозицією виступу. Та батьки Марійки не бажали її відпустити від себе. І Марійка не рвалась за тією славою. Далеко більшого враження зазнала вона з зустрічі з незабутнім композитором Кошицем.

Це сталося на концерті в Бриджпорті, коли Марійці було 13 літ. До сьогодні пам'ятає, як до неї підійшов на сцені старший тан із сивими вусами і з зворушенням їй гратулював. На цьому не скінчилося. Кошиць щиро займався Марійкою і її дальшою музичною освітою. Він поїхав із нею до Нью-Йорку і познайомив її з професором співу Тучапським. Заходами їх обох її прийняв директор Метрополітену, щоб вислухати її співу і дати їй свою оцінку. У висліді запропонували Марійці стипендію на повну науку співу. Але знов завагались батьки, що не бажали залишати молоді дівчини в Нью-Йорку. Марійка повернулася додому, однак тут серйозно почала студіювати. Попри навчання в середній школі вона вчилася співу й фортепіану у проф. Стака, відомого композитора. Закінчивши середню школу, вона за порадою проф. Стака продовжувала навчання співу в Нью-Йорку у відомій вчительки Ліблін. Вчителька щиро захопилася її голосом, допомогла Марійці дістати стипендію в Оперній Школі Росії. Закінчивши її вона завершила свою музичну освіту в оперній класі д-ра Волерстайна і вступила до театру Ред Мил, а потім до Нью-Йорк Опера Воркшоп. Тут мала нагоду співати в операх „Богема“, „Мадам Батерфлай“, „Паяци“ й інших.

Настали воєнні часи. Від перевтоми Марійка захворіла на анемію й повернулася на якийсь час до Нью-Гейвену. По короткім відпочинку стала знов співати на місцевих концертах та брала участь у виступах Стейтового Українського Хору, що був у тому часі дуже активний.

В її особистому житті заісну-

Марійка Бурбела-Гижа
Mrs. Mary Burbela Hyza conductor
of the UNWLA choir of New Haven,
Connecticut.

вала зміна. Марійка познайомилася із новоприбулим інж. Романом Гижою з Дрогобича й їх шляхи поєдналися. Їх родинне життя розвинулось щасливо. Обі їх донечки вказують уже тепер музичні здібності. Восьмирічна Ганя грає добре на фортепіані, а 5-літня Христя співає часто пісеньки до акомпанієменту сестрички.

Під час своїх музичних студій Марійка вивчила не тільки гри на фортепіані, але також гармонізацію, композиції і диригентури. Багато цінних вказівок дав їй сам професор Кошиць, що часто бував у домі п-ва Бурбелів. Тому, коли стала диригувати хором „Ластівка“, їй часто ставлять питання, чи не вийшла вона зі школи Кошиця? І тому хор „Ластівка“ має напрям, що вирізняє його поміж іншими співучими гуртами. І за те хор гордий на свою диригентку і готов на найбільші жертви часу і труду для звеличання української пісні. А ми бажемо Марійці Гижій кріпкого здоров'я й витривалости в праці, щоб ще багато слави принесла для нашого Відділу й українського народу!

Олена Томоруг

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

У розгарі праці

(Пам'яті Ганни Ракочої)

Ніяк не можна й не хочеться повірити, що тієї повної енергії й запалу до праці жінки вже немає між нами! А, на великий жаль, мусимо погодитися з тим фактом, що дня 16. грудня 1961 р. відійшла у вічність Ганна з Ракочих Телепко - Білинська, вчителька школи Сестер Василянок у Філадельфії, виховна референтка Головної Управи СУА і членка Вих. Комісії СФУЖО.

Ганна Ракоча народилась у Настасові, пов. Тернопіль, у 1904 р. Її батько, Степан, виїхав перед першою світовою війною до Америки й там скоро помер. Її мати Осипа з Янківських залишилась із трьома малими дітьми — Ганною, Івасем і Богданком. Разом із дітьми переїхала до родинного містечка Струсова і тут Гандзя закінчила 4 класи початкової школи.

З вибухом війни сім'ю Ракочих переселили до Гмінду в Дол. Австрії. Мати дбала про освіту дітей і серед важких умовин війни. Гандзя закінчила у Гмінді й Сватобожцях нижчу гімназію, а потім продовжувала науку в гімназії Сестер Василянок у Львові, де Мати Северина, ЧСБВ, уродженка Настасова і приятелька її матері, їй сприяла. У 1924 р. Гандзя здала матуру з відзначенням. Відбувши однорічний торговельний курс у Львові, вона вступила на практику до Пов. Союзу Кооператив у Теревовлі. Її мати, Осипа Ракоча, провадила тут захоронку й Гандзя хочоче допомагала в улаштуванні дитячих імпрез. Це була її перша педагогічна справа.

Ведена жадобою вищої освіти, вона записалась у 1928 р. на студії української мови у Львівському університеті. По закінченні їх у 1932 р. вона дістала посаду вчительки у гімназії Рідної Школи в Чорткові. Щойно тут могла проявити свої педагогічні здібності.

У 1934 р. Гандзя одружилась з Іваном Телепком, старшиною УГА і директором Молочарського Союзу в Чорткові. Родинне щастя, яке Господь поблагословив двома

діточками, коротко тривало. Бо в 1941 р. большевики заарештували її чоловіка та розстріляли з тисячами інших у дорозі на схід. Гандзя в тому часі напружено працювала (оцінивши її педагогічні здібності большевики іменували її управителькою десятиріч-

Ганна Ракоча-Білинська
The late Hanna Rakochy Bilinsky, a noted Ukrainian teacher, and member of UNWLA Board.

ки) і мусіла дбати про власну родину; це все потрясло її істотою до глибини. Потім німці заарештували її, обвинувачуючи в різних „злочинах“ включно до приналежності в УПА. На настирливу інтервенцію Українського Комітету звільнили її, як необхідну вчительську силу. В 1943 р. Гандзя виїхала на еміграцію з матою й дітьми, затрималась у Штрасгофі та переходила всі труднощі таборового життя тут і в Адмонті. Згодом трохи покращало, коли Гандзя стала вчителювати в гімназії в Зальцбургу. У 1949 р. виїмгрувала до Америки і в Філадельфії почала працювати в швальні, щоб заробити на прожиток родини й освіту дітей. Тут вона скоро вибилась на відповідальне місце, але не занедбувала вишколу, вивчаючи пильно англійську мову. Її завжди притягало вчительське звання й вона мріяла по-

вернутись до нього. І справді в 1958 р. довідавшись, що в школі Сестер Василянок треба вчительки української мови, зголосилась до праці. З ентузіазмом узялась за це нелегке завдання. Не тільки вчити української мови, але любови до свого, рідного, стало її ціллю.

Я знала Гандзю від малої дитини. Та ближче зішлись ми за останні три роки. Нас злучила думка — вжити всіх заходів і способів, щоб оберекти наших дітей від денационалізації. При наших зустрічах Гандзя розказувала мені про свої успіхи, якими ми раділи, говорила теж про труднощі й невдачі, які журили нас. Та Гандзя була не з тих, що скоро зневірюються. „На те лихо, щоб із ним боротись“, говорила вона словами Лесі Українки, і дійсно з часом успіхи переважали невдачі. З часом її мрії сягали ще далше. Від д-ра Лужницького знаю, що місяць перед смертю приходила вона до нього по матеріали до докторату.

І так серед плянів і задумів, у розгарі улюбленої праці недуга положила її передчасно в могилу. Дня 18. грудня м. р. попрощала її родина, СУА й українська громада, а найщиріше попрощали діти. А я, що не могла бути на похороні Гандзі, пишу тих кілька слів згадки з бажанням — засадити кущик незабудьок на її могилі. Нехай би вони пригадували й ніколи не дали забути її уням знання й любови до України, що їх заціплювала в серця улюблена їх учителька.

Наталія Мохнацька

б. голова Укр. Захоронки
в Теревовлі.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої вчительки Чортківської гімназії бл. п. Ганни Ракочої-Білинської складаємо 20 дол. на виховний фонд її імени в СУА.

**Стефанія з Маньовських Ворох
д-р Степан Ворох**

З позинів Відділів

Ювілей акторки

Ювілейна гостина, що нею 16 Відділ СУА в Міннеаполісі відзначив 40-ліття акторської праці Лени Бенцаль-Карп'як, має особливе значення. Тут не тільки відмічено заслуги видатної акторки на українській сцені. Але вшановано її громадські й людські прикмети, якими вона так щедро проявила себе, як членка 16 Відділу СУА.

Дня 10. грудня 1761 зійшлися членки й гості в залі „Маргарет Баррі Гавз“, де колись засновано наш Відділ і пройшла більшість починів ювілятки. Всіх об'єднало бажання подякувати їй та пережити разом із нею спогади з минулого й сучасного.

Святочний вечір відкрила голова п-ні Люба Менжега і попрохала о. Лева Дороша поблагословити молитвою. Містоголова п-ні Катря Гуцал привітала ювілятку та гостей і з'ясувала важливість цього вечора. Дальше ведення програми перебрала секретарка п-ні Валентина Єрмоленко. На вступі вона накреслила життєвий шлях ювілятки, подаючи її життєпис та характеристику її мистецької творчості. Про це вже було подано в нашому журналі (гл. Н. Ж. 1961, ч. 2).

Слідували привіти від Централі СУА, від Літ. Мист. Клубу в Нью Йорку, від акторів у Твин-Сіті, від родини Бенцалів у Мюнхені та рідні і приятелів. Привітання-грамоту від 16 Відділу (оформлення Ніни Булавицької) вручила голова на кінці.

Розпочалась програма. Замітна була тим, що в ній віршованим словом висловлювали свій подив і подяку членки СУА. П-ні Люба Менжега відчитала присвяту, що зродилась внаслідок пісні „Сніг паде“, якою ювілятка очарувала багато сердець. П-ні Гуцал висловила своїм віршом „Українській акторці“ признання за те, що „не в пишних, розлогих театрах, повних неонових світел“, а на вбогій сцені різьбила мистецьке слово з любов'ю до свого народу. З черги п-ні Луцик віддекларувала поему „Байка“, де майстерно змалювала ювілятку в образі троянди, нав'я-

зуючи до її особистого життя. П-ні Хоролень милозвучно відчитала вірш Ярини Зоряної „Замість портрету“, в якому підкреслено духові вартості людини. Всі ці виступи, як і попередні привіти глибоко зворушили ювілятку. Сльози в її очах свідчили про її переживання.

Замість подяки, яку неспроможна була вимовити, гості прослухали платівки з недавньої ревії (пісні ювілятки) і нагородили бурхливими оплесками.

Слідували привіти. Їх зложили: п. В. Домбровський, голова місцевого Відділу УККА (рівночасно вручив почесну грамоту централі УККА), д-р Менжега від громадянства, п. І. Вакіряк від Батьківського Комітету, Т. Королевич від танкового гуртка „Черемош“, п. Янківський від Комітету Побудови Пам'ятника Шевченкові і п. Папіж особисто. П-ні Єрмоленко скористала з тієї нагоди, щоб пригадати значення Союзу Українок Америки, тієї справжньої соборної жіночої організації, що діє не тільки в українській громаді, але й на міжнародньому ґрунті. Під кінець п-ні Гуцал відчитала вірш-гумореску „як то Союзянське насіння збиралося на раду, що би доброго зробити, щоб у Бога гріх простити, щоби людей звеселити...“ й видумало ювілей.

На кінець ювілятка таки прийшла до слова. З особливою подякою звернулась до п-ні Марії Процай, що була її спонзором та згадала відсутню Галину Мандрику, що допомогла їй рівнож у приїзді до ЗДА. А потім стала розказувати про свої перші кроки на сцені, що гості з захопленням слухали. Цією точкою пізно ввечері закінчилась програма.

Отак членство СУА вшанувало цю небуденну мисткиню, що не завагалась дарами свого таланту обдарувати наш Союзянський гурт. За це ми їй щиро вдячні й бажаємо багато сил і здоров'я, щоб ще вкупі відсвяткувати її 50-літній ювілей!

Союзянка

Лена Бенцаль-Карп'як
UNWLA Branch 16 in Minneapolis, Minn., honored its member Mrs. Lena Bencal-Karpiak at a banquet on the 40th anniversary of her stage work.

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ

Недавно тому мали ми знов нагоду виступити на американському ґрунті. Нац. Рада Жінок Америки влаштувала прийняття для жінок-делегаток Комісії Статусу Жінки в ООН. З рамени Союзу Українок Америки там узяла участь п-ні мгр. Ірина Падох, голова Окр. Ради, а представницею СФУЖО була п-ні мгр. Олена Процюк, референтка зв'язків.

Але ось зарисовуються дві найближчі нагоди до репрезентації — Конвенція Ген. Федерації Жін. Клубів у червні і Конференція Громадянства у вересні. Союз Українок Америки вже впроваджений на тому ґрунті. Треба, щоб і цього року прибули там наші представниці!

Участь у таких виступах є пов'язана з певними коштами. Тому складайте пожертви на Фонд Репрезентації, щоб ми могли вести роботу на чужому ґрунті!

Екзекутива СУА

ЧИ ВИ ПЕРЕНЕСИТЕСЬ НА ІНШУ ХАТУ?

Не забудьте подати в час зміни адреси до Адміністрації Нашого Життя. Інакше числа нам повертаються за окремою оплатою (8-15 ц.), часто знищені. Це шкода для нас і для Вас — тому не забувайте!

Адміністрація Н. Ж.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА БОФАЛО, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА та читачками Нашого Життя, що дня 9. листопада 1961 р. нагло відійшла у вічність у 68. р. життя наша передплатниця бл. п. **Антоніна Олінкевич**, родом Болцій, дружина б. посадника м. Коломиї і б. голови табору в Байройті. Похорон відбувся дня 13. листопада 1961 р. з похоронного заведення О. Слотюка на католицький цвинтар Мавнт Олівет.

Покійна народилася в с. Старий Гвоздець, пов. Коломия, у 1893 році, вчителювала в с. Камінка, пов. Сколе, і в с. Завале, пов. Снятин, а від 1919 р. проживала в Коломиї. Залишила в тяжкому смутку чоловіка Осипа.

Прибрана земля хай їй буде пером!

ЖУРНАЛ ДЛЯ „БАБУСІ“

Фундація передплати журналу для наших „бабусь“ в Європі принесла їм багато радості. Журнал Наше Життя зв'язував їх із працею організованого жіноцтва та приносив багато вражень.

Численні фундатори передплат уже відновили передплату й на 1962 рік. 1 Відділ СУА з Нью Йорку призначив на те нагороду за приєднання передплатниць, а 27 Відділ із Пітсбургу прислав передплату. Пп. М. Гриневич і Н. Березовська-Геник відновили торішню фундацію, а пп. Іванна Гентош із Філадельфії і п. Олінкевич із Бофало уфундували нові передплати для „бабусь“. П-ні Людмила Сердюк із Трентону призначила на те

У змагу за Наше Життя

Контест за приєднання нових передплатниць продовжується. Пресові референтки наших Відділів дбають про те, щоб членки передплачували наш журнал та тим способом тісніше пов'язувались із організацією.

Пригадуємо умовини контесту: всі ті, що приєднують нам 5 передплатниць і пришлють рчну передплату, дістають одну передплату Нашого Життя даром або книжок видання СУА вартости 5 дол.

Придбали нових передплатниць в останньому часі:

Марія Баб'як, Філад. (48 Від. СУА)	1	Зен. Никифорок, Джексон (64 Від.)	3
Ольга Басараб, Торонто	1	Осіпа Олінкевич, Клівленд	1
Осіпа Блюй, Випани (61 Відділ)	1	Надія Пастушенко, Нью Йорк (64 Від.)	1
Павлина Будзол, Дітройт	1	Катря Пелешок, Нью Йорк (1 Від.)	3
Фл. Дорошенко, Ірвінгтон	1	Ольга Пилявка, Шикаго	1
Наталія Клецор, Бронкс	1	О. М. Томоруг, Нью Гейвен (66 Від.)	1
Ірина Левицька, Елізабет (24 Від.)	3	Дона Демрей, Дітройт (37 Від.)	4
Анна Наконечна, Ленсинг (38 Від.)	1	Хто черговий?	

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Виховний Фонд ім. Ганни Ракочої

Передчасна смерть виховної референтки Гол. Управи СУА залишила велику прогалину в нашій виховній дії. Великого її досвіду й педагогічної інтуїції не дасться нічим заступити. Однак деякі її задуми, як поширення дитячих світличок і створення лялькового театру не сміємо занедбати. Тому на поминках, влаштованих по її похороні присутні висунули думку створити Виховний Фонд її імені при СУА.

Перший почин до того дали родина, друзі Покійної та гурт близьких їй Союзянок. На поминках зібрано 110 дол., що лягли в основу наміченого Фонду. А тепер надсилають датки учні Покійної, що вдячно згадують її з гімназії в Чорткові й Зальдургу. До тих пожертв напевне прилучаться всі ті, що їм близьке виховне діло! Допоможімо найперш розбудувати дитячі світлички при Відділах СУА!

ЕКЗЕКУТИВА СУА

свою нагороду за приєднання передплатниць. Щире Спасибі! Чекаємо дальших віднов.

ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

З нагоди XIII Конвенції Союзу Українок Америки у Філадельфії відбудеться в часі від 29. червня до 8. липня 1962 Виставка Жіночої Творчости в новому Домі СУА. Оцим закликаємо наших письменниць, образотворчих мисткинь, та ентузіасток народнього мистецтва — писачарок, керамікарк і вишивальниць — зголосувати свою участь.

Найкращі вишивки, кераміка й писанки будуть відзначені окремою грамотою. Тому ці твори слід присилати під псевдонімом, залучивши справжнє прізвище в запечатаній коверті.

Всі твори наших мисткинь слід надсилати до дня 10. червня 1962 на адресу Централі СУА з допискою „Виставка Жіночої Творчости“.

КОМІТЕТ ВИСТАВКИ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ч А С Т О Г Р О Ш І !
ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу заслуженої громадянки бл. п. О. Гординської складає 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Організація Українських Жінок у Бразилії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу пресової референтки Гол. Управи бл. п. Кекилії Гардецької складає 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

68 Відділ СУА
в Сиракузах

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу члена Гол. Управи СУА бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

70 Відділ СУА
у Пассейку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складає на пресовий фонд Нашого Життя

Розалія Когут

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу моєї незабутньої вчительки бл. п. Ганни Ракочої-Білінської пересилаю 10 дол. на Наук. Т-во ім. Шевченка у Сарселі.

Ганна Стельмах

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кліментини Банах складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Оксана Тарнавська, Ньюарк

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

ВІСТІ СФУЖО

Річники 1956—1959

у брошурованій оправі

Ціна 1.50 дол.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ЧОТИРНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

Христос Воскрес!

Оцим стародавнім українським привітом вітаємо з нагоди радісних днів Воскресіння Христового всі об'єднані у СФУЖО жіночі організації wraz із їх членством. Водночас пересилаємо теж радісне „Христос Воскрес!“ дорогим нашим сестрам, як і всьому многострадальному, але непоборному українському народові на рідних землях.

Нехай Великодні дзвони, що залунають у цей світлий День, звіщаючи про Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа, натхнуть нас також вірою в прийдешнє нашого народу!

ОЛЕНА ЗАЛІЗНЯК, голова СФУЖО

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА
МАРІЯ КВІТКОВСЬКА
містоголови в ЗДА

СТЕФАНІЯ САВЧУК
МАРІЯ ДИМА
містоголови в Канаді

НІНА КОВАЛЕНКО
містогорова в Європі

ОЛЬГА ГОРАЧУК
містогорова в Півд. Америці

ІРИНА ПЕЛЕНСЬКА
містогорова в Австралії

На перехресті шляхів

Головною рушійною силою, що дала почин жіночому рухові, було змагання до рівності. Доступ до освіти, до фахової праці, до громадських і політичних прав — це були поодинокі етапи цього шляху. Хоч вони вже переборені, проте ще не досягнені. Забагато перешкод протиставиться жінкам у світі, побудованому за плянами чоловіків, занадто складні умовини різного порядку зустрічають вони на цьому шляху. І тому все ще діє це давнє гасло в напрямних світових жіночих організацій. Щороку сходиться Комісія Статусу Жінки в ООН і розглядає законодавні різниці різних країн. Різні платня за однакову працю є все ще предметом боротьби жіночих організацій, а практичні постанови різних університетів все ще утруднюють дівчатам доступ до фахових студій.

Та хоч не досягнено ще цього клича (а може власне тому) винурилась знутри жіночого руху інша, новіша течія. Вона не змагає до рівності в формальному значенні того слова. — Адже й так не дорівнюємо чоловікам у всіх фахах і ніколи не будемо

провадити збройної боротьби, кажуть її подвижниці. — Ми хочемо признання й рівного місця за оте окреме жіноче призначення в житті і суспільстві. Ми є дружинами й матер'ями, чи це не почесне звання? Ми опанували вчительське звання, на наших плечах спочиває санітарна опіка кожної цивілізованої країни. На нашій силі стоїть легкий промисл і велика частина торгівлі. Ми є вже важливим чинником у державі, силою якого держиться родина й обслуговуються ключеві ділянки.

Ці дві течії, замітні в світовобу жіночому русі, проявили себе і в нас. Старше жіноцтво у ряках організацій, що памятає ще початкові стадії руху, є прихильницею давнішої. Жіноцтво середнього віку, що вже не потребувало боротися за формальні права, є прихильницею новішої течії. Тільки це зрізничкування не проходило в нас так виразно, як на заході. Причиною тут була наша визвольна боротьба, яка впровадила третій клич — служіння Батьківщині.

Правда, збройної чи політичної боротьби за визволення краї-

ни не можна вважати кличем жіночого руху. Але він сильно активізує жіноцтво, випроваджуючи його з домашнього вогнища на герен боротьби. Такий приклад дали фінляндки у визвольній боротьбі свого народу проти совєтів, або індуски у боротьбі за визволення Індії від панування англійців. Ця боротьба освідомила жіноцтву його силу і спромогу й воно стало живіше сприймати кличі жіночого руху. Та рівночасно поставила його на послуги партійно-політичних кличів, що не дають йому як слід освідомити собі свою вартість, своє значення у суспільстві.

Стоїмо на перехресті. Давні кличі змагання до рівності в нас ще не прогомоніли. Вони все ще актуальні, дарма, що начебто всі шляхи для жінки відкриті. Але всі ми свідомі, що так воно не є і що ще багато дечого можна б здобути. А новіший клич — належне місце для жінки в суспільстві на підставі її окремого призначення — шойно входить у силу. Дуже поволи формується ця свідомість. Бо все ще тут затемнює погляд політична атмосфера, яка каже жінкам коритись у першу чергу партійній лінії, не дбаючи про напрямні жіночих організацій.

Але є вже позначки певних змін. Про те будемо реферувати в нашому журналі, змагаючи до розгляду цієї справи. Л. Б.

НА ФОНД ІМ. К. ГАРДЕЦЬКОЇ

Пожертви на цей фонд напливають із виявів співчуття наших складових організацій і приятелів Покійної, а також із окремих пожертв на видання наміреної книжки. У цьому часі вплавили:

Об'єднаний Комітет Жіночих Організацій у Монреалі (частина прибутку зі Свята Жінки-Героїні) 30 дол., Ірина Павликовська 20 дол., Марія Слободян 5 дол. Щире Спасибі!

До Третього Літ. Конкурсу СФУЖО

Реченець Літ. Конкурсу, що його уфундувала Маруся Бек, мав би закінчитись дня 31. березня 2619. Рукописів наспіло багато й можна було б ними вдоволитись. Але репортаж і опис подорожі — повинен би притягнути ширші круги, що володіють пером. Тому продовжуємо реченець до 31. травня 1962.

Пригадуємо ще раз умовини Конкурсу: репортаж або опис подорожі. Нагорода за два рівнорядні твори по 100 дол.

Твори розгляне Мистецьке Жюрі у складі: Іван Коровицький, Ольга Кузьмович і Марія Струтинська.

КОМІТЕТ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Репортаж чи опис подорожі?

У 3. Літ. Конкурсі СФУЖО поданий репортаж або опис подорожі, як конкурсний твір. Дивує мене дуже, що Комітет Літ. Нагороди (не знаю, хто це вирішує) вибрав такий жанр. Адже репортаж чи опис подорожі не належить до літератури. Та й яку різницю добуває між репортажем, а описом подорожі?

Учасниця 2. Літ. Конкурсу

Перш усього попробуємо окреслити поняття репортажу чи опису подорожі. Репортаж — це мистецький опис якоїсь події, імпрези чи країни. Опис, крізь який пробивається індивідуальне навітлення автора, його здібність спостерігати й перетоплювати бачене у своїй уяві.

Опис подорожі не має в собі саме цього мистецького первня. Там описані бачені й пережиті факти. Правда, й тут вимагаємо певного хисту в описуванні, щоб воно промовляло до уяви читача.

Також своїм засягом репортаж дає більше, бо може займатись подією, враженням від особи чи явища, тоді коли опис подорожі торкається лиш подорожніх вражень.

А чи це належить до літератури? Вважаємо, що так. Літературу творять не лиш твори мистецької уяви, а й літературні описи фактів, наприклад спогади чи життєписи. Тому репортаж, що постав первісно з передачі засідань Бритійського парламенту, розвинувся згодом у самостійну галузь. Ніхто не заперечить, що Самчука „П'ять по дванадцятій“, чи Гуменної „Багато неба“ не належить до літератури.

Тому не дивуйтесь, що Комітет Літерат. Нагороди вибрав такий жанр для 3. Конкурсу СФУЖО. У наших закликах ми подавали наші мотиви. А присилайте радше свій твір, щоб узяти участь і в нашому Третьому Конкурсі!

Комітет Літературної Нагороди

ФОНД ІМ. К. ГАРДЕЦЬКОЇ

Проголошення Фонду ім. К. Гардецької зустріло живий відгук серед наших складових організацій. Видання інформативної книжки про Україну дуже на часі й її вже давно домагаються ті круги, що займаються інформаційною роботою. Зокрема потребує її наша молодь, щоб ширити інформації про Україну на терені каледжів.

Ред. Колегія зібрала вже більшу кількість матеріалу та уложила плян цього інформаційного видання. Тепер узгіднює цей плян із нашими науковими й політичними кругами і незабаром приступить до виконання.

Видання вимагатиме поважних фондів. Пригадуємо це нашим складовим організаціям та членам-прихильникам СФУЖО і прохаємо пожертв на ту ціль.

Управа СФУЖО

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО У 1961 Р.

Список членок-прихильниць, що вирівняли свою вкладку ми подали у грудневому числі 1961. Додатково вплатили ще вкладку за 1961 рік такі членки-прихильниці:

А. Банах, Н. Бойко, О. Весоловська, Гурток Книголюбів у Монреалі, М. Мельник, Д. Михайлик, Д. Мудрик-Демків, А. Мудрик, К. Пелешок, Я. Ребрик, М. Ревела, О. Трофимовська, Я. Шафранюк, Л. Щербанюк.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу пресо-вої референтки СФУЖО складаємо 5 дол. на фонд ім. К. Гардецької.

Організація Українських Жінок Бразилії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу пресо-вої референтки СФУЖО, бл. п. К. Гардецької складаю 10 дол. на фонд її імени.

Ярослава Винницька, Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складаю 10 дол. на фонд її імени

Д-р Іванна Ратич, Едізон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Кекилії Гардецької складаю 5 дол. на фонд її імени

Дарія Витанович, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу пресо-вої референтки СФУЖО складаю 5 дол. на фонд ім. К. Гардецької

Анна Марія Баран, Саскатун

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складаю 5 дол. на фонд її імени

Гаяна Дмитерко-Ратич

МІЖНАРОДНЯ РАДА М.М.М.

У днях 27.—29. листопада 1961 відбулась у Парижі Міжнар. Рада Світового Руху Матерей (М.М.М.). Участь у ній беруть тільки членки Ради, де СФУЖО репрезентує містоголова п-ні Олена Лотоцька.

Цього року винятково допущено до участі в ролі обсерваторок інших осіб. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій виделегувала п-ні Ангеліну Ковальську на цю зустріч. У висліді п-ні Ковальська увійшла до Тимчасового Комітету М.М.М., що розглядає тепер зміну статуту.

ДИТЯЧІ СВІТЛИЧКИ

На Світовому Конгресі Українського Жіноцтва в Нью Йорку кинено думку організувати дитячі світлички для дошкільнят, що раз у тиждень, або й частіше гуртували б дівчурі. Виховна Комісія СФУЖО в Австралії (голова п-ні Ірина Пеленська) взяла на себе опрацювати плян праці, а Виховна Комісія СФУЖО у ЗДА зладила інструкцію, як світличку зорганізувати.

До тепер діє кілька світличок у ЗДА (Клівленд, Лорейн, Філадельфія, Шикаго, Ютика, Балтимор) і в Канаді (Монреал, Содбурі). Число їх могло б поширитись, коли б жіночі організації поставили собі це за виховне завдання.

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

Жіночий хор під управою Віри Дратвінської при Союзі Українок Франції
Women's choir of the Ukrainian Women's Association in Paris performed
at the concert of Lesya Ukrainka.

Софія Наумович

Вшанування Лесі Українки в Парижі

Кількамісячні зусилля Союзу Українок у Франції при підготові академії з нагоди 90-их роковин з дня народження Лесі Українки, — дали у висліді й успіх самої академії, й добрі відгуки публіки та прихильну пресову критику. Побіч дбайливо підготованої програми, нашим найкращим атутом було те, що участь у академії приймало українське жіноцтво й жіноча молодь, без огляду на те, куди схиляються партійні, чи групові, симпатії їхніх батьків, братів чи чоловіків. Сама технічна підготовка академії не була легка, бо все треба було починати від основ: і жіночий хор, якого досі в Парижі не було, й інсценізацію без професійних акторів, і просити відому поетку про створення поезії в пошану Лесі Українці, й звернутися до молоденької перекладачки, студентки Сорбони, за перекладами кількох творів Лесі Українки на французьку мову й постаратися портрета Лесі та декорації, й винайняти залу й розіслати запрошення, й розрекламувати, й врешті таки виконати всю намічену програму.

Та довелося нам зайвий раз ствердити, що добра ідея й запал, та шляхетне бажання перевести її в чин, — творять чуда. Не тільки ніхто із запрошених жінок та дівчат не відмовився від участі в академії, але й різні посторонні люди допомагали нам у підготові, чим хто міг. Відома професорка музики у французькій

консерваторії, Олександра Гораїна, підшукала відповідні ноти та була музичним дорадником імпрези, вчителька танців у СУМ-і, Олександра Кукловська підготувала хорівід для інсценізації „Іфігенії в Тавриді”, касієрка СФУ, Марія Мазур, просила свого чоловіка, інженера, виготовити статую Артеміди з „вогнем” на жертвнику, для тієї ж інсценізації, а дружина українського фотографа, Шура, відмовилася взяти за плату за велике, мистецьке, побільшення світлини пам'ятника Лесі Українки, роботи М. Черешньовського, яке заступило нам традиційний портрет. Про членок управи СУФ, з її головою, Анною Пастернак, яка взяла на себе всі матеріальні клопоти та була господинею імпрези, — вже й не говорити! А хористки, новозорганізованого Вірою Дратвінською жіночого хору не тільки пильно приходили на проби, але й самі пристаралися собі строї: вишивану білу блюзочку й довгу, чорну спідницю.

Щоб передати читачам „Нашого життя” бодай приблизну картину, як це все відбулося, дозволю собі зачитувати уривки з рецензій, які появилися в двох часописах, найпочитніших у Парижі, й приналежних до двох різних середовищ.

„Третьою помітною подією в українському житті Парижу ц. р. — після Шевченківської й Шашкевичівської академії, — була святочна академія з нагоди 90-их роковин Лесі

Українки... Багату й різноманітну програму виконали самі жінки й дівчаточа” — пише „Шлях Перемоги” з 24. XII. 1961 р.

„Союз Українок в Парижі влаштував Академію в честь поетки нашої визвольної боротьби 9 грудня ц. р. І влаштував її силами українок Парижу та молоді. Вислід зусиль паризького жіноцтва був справді подивугідний, бо показалося, що при впертій праці можна поставити цікаву імпрезу...” — пише „Українське Слово” з 24. XII. 1961 р.

Із дальших рецензій довідуємось, що зала була вщерть заповнена. Приємно й велично вражала декорація сцени: побільшена фотокопія пам'ятника Лесі, а під нею китиця квітів. Академію відкриває п-ні Л. Вітошинська і представила Лесю Українку, (Докінчення на обгортці)

Сцена з „Іфігенії в Тавриді”.
В головній ролі Д. Мельникович
Lesya Ukrainka's play "Iphigenia,"
performed at the same concert.

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

A Query to the Press

I.

Our American press has long been considered as one of the best in the world, for its freedom of expression and objectivity. It tries hard to get to the bottom of things, and to expose them in their true light. That is its bounded duty and preoccupation. Also, to properly evaluate every element and factor involved in whatever proceedings there may be, and to present the same for an evaluation and final judgment by its readers.

These fine qualities characterizing the American press, and the Fourth Estate which staffs it, are most needed in these troublous times on the international scene.

Today, our country, as the leading world power, is at the crest of what one may call the Freedom Wave, which is battering against the Iron Curtain, wherever it may be, in Europe or Asia, behind which is human enslavement and loss of human freedom and dignity.

The above thoughts come to one's mind when reading some misconceptions or untruths printed in certain sections of the American press pertaining to the Ukrainian people living in their native but Soviet Russian enslaved land.

The Ukrainians are a national entity, with their own history and culture. Three times in the past they have enjoyed national independence: the Ukrainian Kingdom of Kiev of the Middle Ages, when today's Russia was just an obscure Muscovy; the Ukrainian Kozak State of the 16th-17th centuries, when the then powerful Muscovy conquered and destroyed it; and the Ukrainian National Republic of

World War I end times which the Bolsheviks of Russia, aided by the Poles and the Rumanians, as well as by Tsarist Russian forces, and abetted by the misguided policies of the victorious Allies, including the U. S. A., finally had to give up the uneven struggle.

All of this appears to have missed the minds of some of our leading dailies and periodicals, including the **Time** magazine.

They still insist to regard Ukrainians as "Russians," Ukrainian cities as "Russian," history and culture as "Russian" and Ukrainian notables as "Russian."

By way of example: Kiev, the ancient capital of Ukraine, is referred to as "Russian." Alexander Archipenko, world famous sculptor, who has consistently declared himself, privately and publicly, to be a Ukrainian, is called a "Russian." Michael Klochko, the self and generally acknowledged Ukrainian scholar, who recently absconded from behind the iron curtain and who at present is having his memoirs published in the press, is nowhere referred to as a Ukrainian, but just as Russian, although he was born, raised and educated in Ukraine.

Some sections of the American press also refuse to admit the fact that when the Ukrainian National Republic fell, its conquerors and despoilers, the Russian Bolsheviks and now Communists, were forced by the very strength of the Ukrainian aspirations for freedom to mollify the Ukrainians by setting up the Ukrainian S.S.R. This, of course, was just a fiction, for the overall rule, down to the minutest detail, emanated from Moscow.

They refuse, too, to acknowledge the strength of the Ukrainian national movement as manifested by the fact that Moscow was compelled to allow Ukraine to become one of the charter members of the United Nations.

It does not occur to them, also, to consult the Soviet Census records, which show that some 37 million people declared themselves to be Ukrainian. To be sure, there are many more millions of them there, but obviously Moscow juggled the statistics and was forced to yield to the 37 million figure.

Still, one's attention should be called to the activities, the heroic deeds, to be sure, of the Ukrainian Insurgent Army (UPA — *Ukrainska Povstancha Armiya*), which during the last war fought valiantly against both the Russian and German occupants of Ukraine, and which, in one form or another, is still continuing its campaign for Ukrainian national freedom.

If any sections of the American press are ignorant of this last fact, we refer them to an article, headed "Guerrilla Warfare in Ukraine," which appeared in the November, 1960 issue of the **Military Review**, the official publication of the U. S. Army and the U. S. Army Command and General Staff College, Fort Leavenworth, Kansas.

We suggest, and earnestly so, that the Fourth Estate of the **Time** magazine read all of the foregoing. And read too, all of the history books on Ukraine published by Macmillan, Yale University Press, Princeton Press, et al. Perhaps they may become a bit enlightened. Perhaps they may get away from

Chapter 37 — Lesia Ukrainka

DETROIT, MICH.

1937 — 1962

For twenty-five years Chapter 37 of the Ukrainian National Women's League has pursued an uninterrupted program of educational, cultural and civic nature, and community service. It fully embraced the aims and purposes of the UNWLA, and set additional goals, such as a study of life and works of Lesia Ukrainka, the renowned poetess, whose name the Chapter proudly bears. Also, material aid was given towards the purchase and restoration of Lesia Ukrainka's birthplace, and translation of her works into English. This inspiring volume, titled "Spirit of Flame," was presented to the Detroit Main Library by the Chapter.

Throughout the years, activities of the chapter ranged from lectures, plays, folk art exhibits, fashion shows, musical programs, embroidery classes, Easter egg coloring, traditional food cookery, knitting of afghans for hospital patients, to participating in War Bond Drives and Red Cross work during World War II, and the annual Community Chest drives. Chapter members have worked closely with the International Institute and its projects such as the International Village Exhibits during the '40's, and the 250th Detroit Birthday celebration in 1951, as well as the recent Freedom Festivals.

Embroidered pillow-cases and aprons, china cup and bake-goods sales as money-making projects enabled the Chapter to contribute thousands of dollars towards various women's publications, students in Western Ukraine, packages to service men, Ukrainian Relief Committee Fund, Com-

their education in colleges and universities where Ukrainian history is still being taught by pro-Russian and anti-Ukrainian long-behind-times scholars, who still believe in that hoary thought of a "one and indivisible Russia."—Stephen Shumeyko.

munity fund, clothing and food parcels to displaced persons, local Ukrainian parochial schools, and churches, National Temple, UNWLA Scholarship Fund, and the Congress Committee.

Public Relations term is comparatively new in our language usage, however, from the first president of the Chapter, Mary Pelech, on to this time great emphasis had been placed on contacts and good relations with American women's clubs and the American community. The late Julia Shustakevich, (first president of the UNWLA) for years the guiding spirit of the Chapter, was the first to launch community relations program. Appearance before groups such as University Women's Clubs, church groups, school groups, business and professional groups, served as vehicles for disseminating knowledge of Ukraine, her history, language, culture, folk arts, and people. The chapter has continued to cultivate and nurture such contacts, constantly winning friends to the view point that Ukrainians are not Russians but a distinct nationality, and a strong ally of the free world.

Recognizing the fact that the future of the League rests with the younger generation, Chapter 37 has been constantly seeking American women of Ukrainian descent to join its ranks, and be the continuing link in the chain of the League's progress.

As an ethnic group members reared in two cultural backgrounds, the Ukrainian and the American, need for greater participation and responsibility has been felt to the community in which we live. Chapter's membership in the Federation of Women's Clubs of Metropolitan Detroit has opened avenues of wide community interests and participation. Also, Chapter has given of itself to the United Community service groups, and to other

Mrs. Lena Bencal-Karpiak as she appeared in Minneapolis, Minn.

UKRAINIAN ACTRESS JUBILEE

The UNWLA Branch 16 in Minneapolis, Minn., recently celebrated the 40th stage anniversary of its board member Lena Bencal-Karpiak. The actress entered the stage at an early age in Ukraine, and performed many years on it. Her husband, the late Mykola Bencal, a prominent actor himself was her first teacher.

Resettled in America, in her forties, the actress gave up the stage as steady work. But her professional skill and artistic ability she still presents from time to time on UNWLA Branch's enterprises. The jubilee gave a warm welcome to the actress' merit and personality.

special Ukrainian community projects.

Thus, one of the smallest chapters in the area, it has undertaken and executed many giant tasks during its 25 years, and has rightfully gained its place amongst its older established and larger sister chapters of the UNWLA. The following quotation perhaps best typifies the efforts of our women: "What a woman does for herself dies with her, what she does for her community lives forever!"

Anastasia Volker

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

Easter Table

How nice to recall the old time Easter customs, especially those connected with the Easter table. Do you remember?

The Easter table was set up Saturday afternoon. That pleasant duty was usually assigned to us girls. We began our preparations long before. One must consider what floral decorations were available, with the varying Easter dates. When it fell early, flowers were scarce, as also when Spring was late. But we were ingenious, and found substitutes.

The lovely yellow-green char-treuse of the willow buds came early, and together with the fresh green leaves of the periwinkle made a marvelous decoration. And out of the warm, dark cellar we brought the hyacinth bulbs we had planted to bloom at Easter, to delight us with their fragrance.

A special table was set on the side of the dining room, or in the living room, which ever had the most space. Every Ukrainian housewife has an embroidered table cloth or luncheon set for formal occasions. And that we spread over the table. Next the dishes had to be properly placed.

In the middle of the table was the "Paska," the round Easter bread. When mother baked it it was always nice, high and brown, with a baked cross over it. We set it inside the circle of periwinkle leaves.

On each side of it we placed a "Babka." This is another Easter bread of a more delicate dough. Adorned with icing these Babkas looked like two white-headed towers. Leaves of periwinkle decorated them also.

Special food is placed, together to be blessed by the priest. A loaf of cottage cheese, a lump of butter, a few eggs and a sausage. Beside them a few "pysanka," the intricately-designed, many-colored Easter eggs are always placed.

Now the middle of the Easter table is set. Next we place other items around it: a young baked pig, or a baked ham, and the

fruit cake "perekladnets," a cheese cake, one or two torts, and other Easter pastry. Among them we set the blooming hyacinths or tulips.

The table is ready. What excitement for us! Doubtful of our arrangement, we called mother for approval. Soon the priest will arrive for blessing. The next day all guests admired the setting, and the dishes. This was kept set for the three days of the entire Easter holidays, reducing one dish after the other for our use.

Ukrainian Dishes

CHEESE CAKE

(Syrnik)

25 ounces cottage cheese
10 ounces butter
12 eggs
2 pounds confectionary sugar
1 table-spoon raisins
a few almonds
1 stick vanilla
1 table-spoon potato starch
1 table-spoon bread crumbs
For Bottom Cake:
1 cup flour
½ cup confectionary sugar
3 ounces butter
2 egg yolks

First of all make the bottom. Mix thoroughly flour and butter together, then add the beaten together sugar and the 2 egg yolks. Knead this mixture, adding a little lemon peel for flavor. Put into greased pan, and bake in a moderate oven on 350° until bright golden. Attention: it **should not** be browned. Do not take it out of the pan. After it cools, grease the sides of the pan above it, then put the prepared cheese on top. Bake it in a very moderate oven for 2 hours, without removing it, for inspection. After the 2 hour period, try it with a toothpick. If the pick comes clean, the cake is done.

Use the best cottage cheese available. Remove moisture from it by squeezing it in a square cheese cloth, until it is

absolutely dry. Then press the cheese through a sieve. Beat the butter until foamy. Add to the cheese, and beat it again. Later add other ingredients — the vanilla stick has to be crushed with the sugar and sifted through a little sieve. Blend the potato starch with bread crumbs and sift through a sieve into the cheese. Finally add the foam from 12 egg whites.—Z. T.

DETROIT, MICH.

25th Anniversary of Chapter 37 — Lesia Ukrainka 1937—1962

Quarter of a century of progress and life as a Chapter was celebrated by members, friends and the general community on Saturday, March 24, 1962. Banquet and program was planned at the International Institute Hall of Nations.

The keynote speaker was Mrs. Baio Woodford Schroeder, from the Federation of Women's Clubs. Musical program was rendered by Donia Demray, soloist, and Mark Lepky, violinist. Both artists were accompanied by pianist, Olga Solovey. Brief history of the Chapter was given by Anastasia Volker.

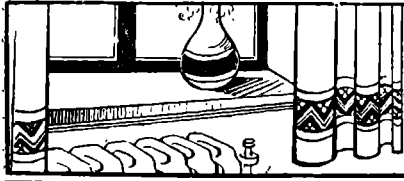
OUR QUESTIONAIRE

In 1960 the Ukrainian National Women's League sent out a questionnaire inquiring as to the interests of its members. There were several questions as to their talents, hobbies and needs.

Some 370 answers came from different Branches. The Program Committee of UNWLA is now working on the classification of it.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

У НАШІЙ ХАТІ

Методи домашньої праці

Університет Вейн у Дітройті провів дослідження на факультеті домашнього господарства, що виказали недоцільність і розтратність давніх методів праці. Згідно з тим 75% ходу, згинання й підіймання домашньої господині є зайвими й їх можна оминати.

Причиною цього застою в методах домашньої праці є — невідповідна домашня приладдя, зле побудована кухня і придержування давніх метод „як мати робила“. Ці на око дрібні причини потягають за собою незмірно більше зусилля й рухів, ніж потрібно.

Університет Вейн порішив використати ці дослідження на окремих курсах для домашніх господинь. Їх проведено також при Стейтовому Каледжі в Мишигені. Біля 3.000 господинь відвідало їх і довідалися про такі прості правила:

1. Найбільш потрібне знаряддя в кухні, що часто зживається, слід уміщувати на полицях не вище наших плечей і не нижче наших пальців, коли опустимо вільно руку. Все що лежить нижче чи вище того завдає нам далеко більше зусилля.

2. Обміркувати добре, де уложити речі, щоб заощадити зайвих кроків. Підручне кухонне знаряддя повинно лежати близько робітного стола, холодильника й кухонної плити. До накривання стола, що вимагає кількарядового ходу, вживати малого, пересувного візка.

3. Не підіймати при прятанні столів, ліжок чи комодів, а радше пересувати їх. Не двигати мокрої білизни, радше тягнути її в візочку.

4. Уникати частого ходження сходами. Розмістити в мешканні все так, щоб на долішньому й горішньому поверсі мали ми підвійне знаряддя. Наприклад шітку до замітання, порошок, витирачку і ін.

5. Сідати при кожній довшій роботі, як чищенні горобини чи са-

довини, при прасуванні і т. д. Це зживає половину стільки енергії.

6. При кожній роботі приготувати наперед усе потрібне приладдя, щоб не ходити зайвий раз. Наприклад при вішанні завісок треба драбинки, карнизів, молотка, а також нитку й голку, щоб в останній хвилині щось зашити.

7. Уникати в мешканні всяких прикрас, що приспорюють роботи й порохів, як порозвішувати цяцьки, штучні квіти, надто багато світилин у рамках і т. д.

У здорової молодого людини це не робитиме великої різниці. Але вже в літньої жінки це все треба розважити, а в людини, що хвора на серце воно стає конечністю.

Найменше енергії витрачає організм, коли є в лежачій позиції. Сидячи зживає 30% більше, а стоячи від 38—48%. Миття посуду чи прасування вимагає 86%, прання машиною 118%, замітання 118%, ходження по рівному 160—290%, сходження сходами вниз 372%, ходження сходами вгору 1.333% більше.

У висліді курсу Вейн університету встановили такі правила:

Прання. Уважно посортувати білля. Те, що більше забруднене, повинно використати повен час прання і найгарячішу воду. Чистіші кусники і з делікатного матеріалу вимагають коротшої обробки. До вішання везти білля у візку. Завішувати низько, а вже завішаний шнур піднести тичкою.

Прасування. Добирати матеріал на білля так, щоб якнайменше треба було його прасувати. Прасуючи, сидіти. Коли є місце, вішати чоловічі сорочки на вішалю.

Миття посуду. По можності мити посуду тільки тричі денно. Забруднену складати в наповнений водою і милом плястиковий збірник. Стиркою витирати тільки столове срібло.

Стелення ліжка. Уживати контурних простирал, що улегшують стелення. Уникати тяжких накривал, що їх тяжко розстелювати і складати.

Прятання. Все знаряддя вмістити на пересувному візку і втягнути до кімнати, яку хочемо випрятати. Малі додатки до пилососу примістити в кишенях попередниці.

Це дрібні, але дуже корисні вказівки.

Господарський порадник

ЧОМУ БАБКА НЕ ВСЕ ВДАЄТЬСЯ?

Застановляє мене, чому бабка не все однаково вдається. Зроблена точно за тим самим приписом нераз пухка, легка і дірчаста, а другим разом забита й важка. Яка тут причина?

Марія Н.

У печенні бабки велику роль відіграють дріжджі. Не тільки повинні бути свіжі, але й тримані в відповідній температурі. Коли дріжджі у крамниці або в Вашому холодильнику стояли на надто зимному місці (коло льоду) тоді їх сила переломана й вони не будуть рухатись так як треба. Тому тримайте дріжджі в холодильнику на самому споді, там, де горобина. Також коли розпускаєте дріжджі молоком на розчин, вважайте, щоб не було гаряче, бо воно також діє від'ємно. Молоко повинно бути літнє, а також топлєне масло, що впливає до тіста.

Можуть заважити ще й інші чинники на спечені бабки, як борошно або піч, але дріжджі — це найчастіший.

Наталія Стефанішин

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Помилково подано в ч. 2, 1962 вістку, що Окр. Рада в Рочестері пожертвувала 100 дол. на Фонд Пам'ятника Т. Шевченка. За недогляд перепрошуємо.

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

Про Великодній стіл

Торік п-ні Наталія Лопатинська так гарно описала накривання святого стола, що мало що можна до того додати. Всі пам'ятаємо його з рідного краю і в тій формі хотіли б його й тут влаштувати.

Правда, наші помешкання менші, стіл маємо тільки один у їдальні, деякі речі мусимо держати в холодильнику. Але все ж таки ми повинні придержатись цього звичаю, незалежно від того чи святимо Божі дари вдома, чи несемо в кошику святити. Святочний стіл — це показ уміння господині, це увага для свячених Божих дарів. Тому накриваймо його в кожній хаті!

Шинка

Потрібно:

- 1 шинка
- кілька зубців часнику
- лавровий листок
- 1 ложечка чорного перцю, перемішаного з англ.

Найкраще купувати шинку без костей (ready to eat), величини, якої потребуємо для нашої родини. Найперше слід зняти з неї сітку, якою вона обвинена, залишаючи шнурок, помити і тепер підібрати для неї відповідну ринку, що щільно закривається. Вложити її до середини, налляти до половини водою і додати кілька зубців часнику, малий лавровий листок і ложечку перцю чорного, перемішаного з англійським. Накрити щільно покриткою. Поставити до печі, щоб закипіло. Кипіти має пів години з одного боку, тоді обернути і нехай покипить ще пів години з другого боку. Води не доливати. Вибрати, трохи прохолодити і тісно зв'язати новим шнурком. Тоді покласти на стільниці, приложити чимсь важким, не дуже сильно. На другий день можна вживати. Зняти шnurки і кроїти.

Така шинка довше тримається, є смачна і позбулася всяких маринат і зайвого товщу, що відходить із юшкою.

Майонез до шинки

Потрібно:

- 12 варених жовтків
- 1 ложечка муштарди
- 1 ложка оливи або 1 ложка сметанки
- 1 ложечка цукру
- ½ ложочки солі
- сок із цитрини
- 2 ложки сметанки
- 2—3 ложки сметани

Розтерти муштарду з ложкою оливи, а коли хтось не любить — сметанки. Окремо розтерти варені жовтки і получити з муштардою. Розтирати далі, додаючи ще 2 ложки сметанки і 2-3 ложки кислої сметани. Посолити й покріпити соком із цитрини до смаку. На кінці додати ложку січеного, зеленого прирізу. Коли б було за густе, тоді можна роздіти дрібною сметани. Можна додати також січений білок із одного яйця. Коли немає прирізу, тоді можна заступити його хроном, але з прирізом має інший смак.

Руляда з індички

Потрібно:

- індичка 6-7 фунтів
- 1 цибуля
- 1 ложка товщу
- На начинку:
- ½ ф телятини
- 2 печінки
- 1 цибуля
- 2 ложки тертих сухариків
- 1 ложка сметанки
- 2 яйця
- трохи січеної петрушки
- малий кусник зеленої і червоної паприки
- 1 грибок (шапочка).

Малу індичку (індик для цього не надається) обмити, відтяти шийку, крильця і лабки до колінців. Розрізати її наздовж до хребта. Вийняти кости з хребта і задніх горішніх стегон. Розложити м'ясо так, як воно є в птиці, посолити і добре потовкти так, щоб із того

зробився один плястер м'яса. Кости поставити варити з городиною в невеликій кількості води.

Начинка: Жовтка втерти з маслом. Додати до того мелену телятину і січену, вижилувану печінку. Втерти все на одну масу. Окремо всмажити дрібно січену цибулю. Терті сухарики розмочити ложкою сметанки. Додати січеної зеленої петрушки, трохи обібраної й посіченої зеленої й червоної паприки. Можна додати також шапочку зв'язаного, посіченого грибка. Все це разом добре вимісити рукою, посолити, а на кінці додати шум із білків.

Наложити це на розбите м'ясо на палець завгубишки, все скрутити в рульон, зв'язати шнурком. В рогах ринки дати по чверті цибулі, це витягає запах. На дно ринки дати трохи товщу. Розігріти, покласти індичку і підлити росолом. Пекти її на 400 ст. аж буде м'яка (около півтори год.), постійно підливаючи. Вийняти, поставити нехай прохолодне. Як прохолодне, тоді зняти шнурок і полляти підливою з-під руляди, процідивши її.

Можна цю роляду зробити також із великої, гарної курки. Коли птиця товста, тоді не треба давати до ринки товщу.

Перекладанець

Потрібно:

- 1 горнятко жовтків (9 жовтків)
- 1 горнятко цукру (грисікового)
- 1 горнятко топленого чистого масла
- 1 горнятко солодкої сметанки
- 3 унції дріжджів
- 3½ горнятка борошна
- 1 ложка (вщерт) соли
- 1 ванілія.

Жовтка втерти з цукром аж збілюють. Дріжджі розтерти в сметанці з ложкою соли, додати трошки борошна і поставити на пів години, щоб рушило. Тоді влити туди розтерті жовтка, вимішати, додати туди борошно і місити. Коли вже відстає від руки, поливати літнім маслом і місити далі. Місити так довго, аж буде рука чиста (вже нічого не вільно додавати). Поставити на 2-3 години, прикривши стирочкою в кімнаті, де тепло.

Приготовити маси на перекладання. Найкраще надаються для того маси овочеві, приладжені вдо-

Український народний стрій

На Гуцульщині

В Австралії українські матері пошили синам гуцульські народні строї

ШТАНИ

Гуцули носять більшу частину року штани з доморобного сукна, так зв. „гачі”. Їх крій є нескладний і вони — завдяки своєму міцному матеріалові — тепло хоронять бедра й ноги. Кольор доморобного сукна буває чорний, темно-брунатний, червоний або білий.

Хоча ногавиці штанів скроєні рівно, проте „гачі” творять нижче колін певний залім. Це постає тому, що взуваючись у капчурі, гуцул загортає частину ногавиці у складку і притримує все те капчурем. Тому що домо-

ма. Це є: 1. Смажені вишні, що скапали з соку. 2. Смажені сливки, що скапали з соку. 3. Мармеляда з помаранчі. 4. Мармеляда з яблук.

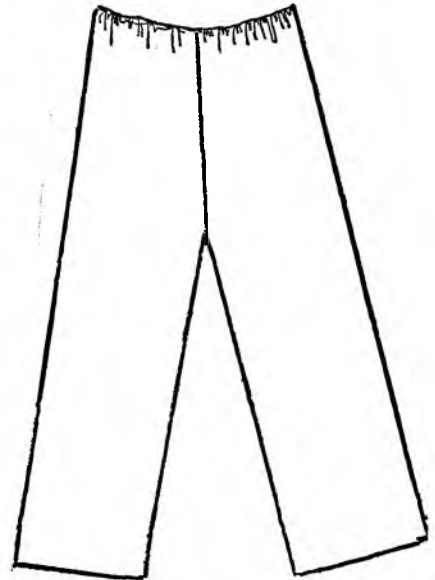
Взяти лист (бляху) 14x11 інчів, міцну (з грубої бляхи). Коли тісто виросте, набирати частину тіста (руки треба вимастити топленою масолом) і розтягнути на стільниці. На бляху вимашену й висипану сухариками, накладати тісто на спід тонкою верствою. Покрити це масою. Потім знов дати верству тіста і знов покрити масою, доки не скінчиться. Зверху прикрити верствою тіста. Кладемо на годину в тепломі місці, щоб виростло. Помастити яйцем і вложити до легкої печі на 300 ст. Не рухати. Пекти около одну годину.

Гуцул у народньому вбранні
Costume of a Hutsul.

робне сукно туге, ногавиця заломлюється. Внизу ногавиця не має рубця, а тільки обкинена.

Вгорів край штанів завернений у рубець, а крізь нього протягнений

Крій штанів найкраще приспособлений до теперішніх потреб
Pattern for Hutsul pants.

шнур або вузький ремінь, що притримує їх.

Сучасний крій

Коли хтось бажає пошити для танкового виступу, мусить достосувати їх для цієї цілі, як також до тутешнього клімату.

На рисунку подаємо крій, що найкраще надається для сучасних умовин. На матеріал підбираємо орлон, тонке сукно. Горішній рубець підволикаємо гумою. Долішній край загинаємо в рубець.

Куховарські приписи
Н. Костецької
ГОРОДИНА й ОВОЧІ
Ціна 60 ц. за зшиток
з пересилкою 65 ц.

Замовляти в Централі США.

Порадник народнього мистецтва

ЯК ТО З ТИМИ ЗЕЛЕНИМИ ЛИСТОЧКАМИ?

Українське народне мистецтво має свою традицію, свої закони стилю, красок, орнаменту. Плекаючи народне мистецтво, мусимо вивчити ці засади й їм користися. Бо вони витворені цілими століттями зусиль та естетичного відчуття.

А от дехто не враховує того. І впроваджує в вишивку зелені листочки, а то й рожеві чи фіолетні квіти. Клопіт із тими листочками, коли вишиті на рушнику чи скатерті! Таку працю, такий взір треба вважати нестилевим, ненароднім. Нелегко вияснити це схиблення, а ще й коли почуєте думку деяких „етнографів“ чи „мистців“, що підтримують це! Мовляв, народня творчість не може закоستنїти, стати незмінною. Раніше жінка підходила до справи так, а тепер вона відображує світ і природу такими, як є. Як можете в дискусії обронити свою думку?

От тому й прохаємо редакцію журналу висловитись з цього приводу. Допоможіть у справі „зелених листочків“! Чи справді можна міняти чорний кольор на зелений у тих взірцях, що здавна були виконані чорним і червоним? На нашу думку заміна красок у таких узорах є порушенням стилю.

Уляна Андрушенко
референтка нар. мистецтва
ОУЖ Англії

Розуміємо Ваше заклопотання із приводу цієї справи. Викривлення нашого народнього орнаменту нажалі проявляється в різних формах, а однією з них це власне ті „зелені листочки“.

Коли мисткиня-вишивальниця творила колїсь той чи інший взір, користувалась двома основними кольорами, чорним і червоним. Так цей взір побудований і тільки в такому виді він осягне свій ефект. Усякі зміни чи то в рисунку, чи то в кольорі нівечать первісний задум і спотворюють його.

Щодо виправдання, що теперішня жінка світ бачить інакшим, то це їй може дати право на створення свого окремого взору, якщо в неї є здібності до того. Цим могли б зайнятись

наші мисткині, якби їх до того спонукати. Але впроваджувати „зелені листочки“ до наших давніх народніх узорів — на це ніхто не має права.

До цієї теми ще повернемося в окремій статті.

Редакція

Показ моди

Думка — влаштувати показ моди — вже нуртувала по Відділах СУА. Вже провів його раз 22 Відділ СУА в Шикагу, були такі почини і в Нью Йорку. Та дуже цікаво здійснив це 20 Відділ СУА у Філадельфії. Бо він провів його силами своїх членок.

Що це значить? Членки Відділу, що вміють шити, показали перед присутніми весняну гардеробу своїх дочок. А молоді панянки випровадили ці моделі перед публікою.

Нецікаво, подумаете? Навпаки! П'ять модельок (Софійка Лада, Оленка Літинська, Марта Луцишин, Ірка Мельник і Ніна Туренко) показало 43 тоалети. Одяги демонстровано групами — домашні, спортові, костюми, плащі, сукні вихідні, візитові, вечірні і хутра. (Ці останні доставила фірма Сарахман, а взуття походило з крамниці „Фортуна“.)

Присутні (а зала трічала від публіки) подивляля гарний смак і вмін-

ня наших пань. Найкраще запрезентувались костюми і плащі, виконані в модних кольорах. Чарівні були модні тепер комплети (сукня і жакетик, або блюзка, спідничка і жакет). Менше ефективно вийшли візитові сукні (cocktail dress), зате розкішні були вечірні тоалети, свіжо пошиті на балі в м'ясницях. Були дуже вдалі спроби примінити вишивку чи народню тканину і ми постаремось подати ці моделі в нашому журналі.

Молоді дівчата виводили сукні з питомим їм чаром тим більше, що одна з них (Оленка Літинська) закінчила школу моделювання й працює професійно в тій ділянці. Жаль, що при кожній сукні не подано калькуляції самокоштів, що завдяки вмінню їх матерей і їх власному не обійшлись їм дорого.

Цю думку повинні підхопити й Відділи СУА в більших наших осередках. Всюди ж бо є талановиті одиниці, що вміли б це запрезентувати і подати широкому загалові напрямні моди.

БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ!

Ніколи не вставляйте втичку праски у включатель мокрими руками. При нещільній ізоляції легко може поразити струм.

Із показу моди 20 Відділу СУА у Філадельфії:
Оленка Літинська виходить на сцену

At the fashion show of the UNWLA Branch 20 in Philadelphia.

Майстер Гончарик

— Я колись обіцяв вам, дорогі діти, розповісти ще про інших цікавих пташок, що роблять прекрасні гніздечка. Між пташками є справжні майстри у ліпленні гнізд. До них належить **гончарик**. Ця пташинка не більша нашого польового жайворонка й живе в Америці.

— А з чого ті гончарики ліплять гніздечка, — питає Інночка.

— Чекайте діти, поволі все розповім. Не перебивайте! Гончарики то дивні пташки. Вони ліплять гнізда з глини й ціле гніздо їх виглядає як рапавий гарбуз. Такі глиняні кулі важать 9 фунтів, а то й більше. Пташки виліплюють їх на грубих галузках дерев. До середини провадять круглий отвір, а в середині гнізда є перегородка.

— А нащо там перегородки? — питає Марійка.

— Бачите, ці пташки люблять жити вигідно. Перегородка ділить гніздо на дві кімнатки. В задній кімнатці самичка сидить на яйцях і виводить малят, а в передній кімнатці живе самчик, що приносить поживу своїй дружині й розважає її своїм співом. Ці пташки живуть у великій згоді між собою.

— Як можуть такі маленькі пташки робити таке велике гніздо? — питає Інночка.

— Де вони беруть так багато глини? — запитує Марійка.

— Клопіт мені з вами! Ви нетерпеливі й забігаєте все наперед. Отож гончарики шукають місце під гніздо спільно — самчик і самичка. Вибирають галуззя дерев, можуть також умістити гніздо на церковних хрестах. Як знайдуть відповідне місце, тоді починають збирати глину. Гніздо будують під час дощу, тоді є подостатком рідкої глини. З глини роблять кульки або валочки, не більше, як кірсова куля й такі валочки несуть до місця біля якого має бути гніздо. Тут ті валочки розтирають ногами і дзьобиками і за-

кладають підвалини (фундаменти). Щоб гніздо було міцне, домішують до глини трави та воложна з різних рослин. Коли підвалини готові, тоді починають ліпити боки. Спочатку стіни йдуть з боків, а потім направляють їх до середини. Так поволі злучують краї нагорі й постає кругле гніздо.

— А як довго ліплять гончарики своє гніздо? — питають дівчатка.

— Гончарики добре знають, що відразу гнізда не можна зробити, бо глина може впасти. А тому, як зроблять підвалини, чекають аж глина підсохне, тоді беруться до боків гнізда. Трохи зроблять і знов чекають коли глина ствердне й так поволі збудують ціле гніздо, яке є велике, вигідне й міцне.

— Ми хотіли б побачити такі гніздечка!

— Чому ні? От буде весна, більше робить прогулок до лісу, приглядайтеся — то може знайдете. Позатим у кожному природничому музею є такі гнізда. Прохайте своїх батьків або учителів, щоб повели вас до музею та показали гнізда гончариків й інших пташок. Цікаві ці маленькі майстри!

Другим разом оповім вам про ластівку з Австралії, яка теж робить цікаві гніздечка.

Вуйко Квак із Клівленду

У ВЕРБНУ НЕДІЛЮ

Небо блакитне, хмарка рожева,
в перші листочки вдяглися дерева,
теплий вітрець припада до землі,
жайворон дзвонить: „юл-лі” та „юл-лі”.

Радісно. З церкви ми з татом прийшли,
в хату пучечки верби принесли.
Стрічку широку беру, голубу,
перев'язати свячену вербу.

Б'ю я вербичку меншого брата,
б'ю і бажаю діждатися свята.

Г. Чорнобицька

НЕ БОЮСЬ НИЧОГО

Поки ще була малою,
То всього боялась я,
І жила собі на світі,
Як лякливе зайчєня.

Блисне блискавка — боюся,
Гримне грім — я закричу,
Під подушку з головою
Закопаюся і тремчу...

Піде дощ, то й то лякаюся,
А як буря загуде,
Хочу геть тікати, сховатись,
Та й сама не знаю, де?..

Пес чужий, було, підскачить,
Щоб торкнутись п'ят моїх, —
Познайомитися хоче —
А вже я валюся з ніг...

А тепер, як я велика
(Шостий рік ось настає),
Я нічого не боюся...
Як... зо мною... мама є!

О. Кобець

„ГРИЦЬ НА ПОЛЮВАННІ“

Лічилка

Цілий тиждень на світанні
Гриць ходив на полювання
І у лісі межі трав
Ось що Гриць уполовав:

В понеділок — комаря,
У вівторок — дударя,
У середу — комариху,
В четвер — дудар-дудариху,
У п'ятницю — комариська,
У суботу — дудариська,
А в неділю Гриць проснувся,
Гриць проснувся, посміхнувся,
Ручки широко розвів
І... про сон свій розповів!

Л. П.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ ГА ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ

Літо ..... 70 ц.

Зима ..... 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

Великодня несподіванка

Сьогодні Юрко прибіг зі свого садочку дуже заклопотаний.

— Мамо, чи ви чули таке? — запитався він у матері. — Діти кажуть, що на Великдень зайчики завжди приносять крашанки. Тільки треба для них на ганку лишити кошочок. А я... — він на хвилинку перевів дух. — Я б не хотів крашанок, бо ж ви такі гарні писанки самі пишете, але... зайчика я б хотів дуже... — І він замислився. — Як би мені його побачити, коли він ітиме коло наших дверей!

Довго цього вечора Юрко щось писав, майстрував, а коли рано мама вийшла на ганок, то побачила в куточку невеликий кошак, а в ньому кілька крашанок та маленьке жовте курчатко з вати, що ще зберіг Юрко з минулих Великодніх Свят. Коло курчатка стрімів клаптик паперу, де великими літерами було надруковано від руки:

Любий зайчику!

Мені крашанок не треба. Зоставляйся в мене жити. Я буду добрий для тебе.

Мама всміхнулася, побачивши багато помилок у письмі, похитала головою, але кошачка не рушила.

А тим часом у тому ж місті, де жив Юрко, до крамниці продажу звіряток перед Великоднем прийшла старенька пані. Вона принесла трьох кошеняток.

— Оце даю вам їх, бо не маю де й як їх утримувати, а може хтось захоче взяти. Ці двоє, то скоро знайдуть собі притулок, я певна, бо дуже гарні, а цей — смугастий, хоч і веселий та привітний та не дуже гарний, — додала вона сумно, — чи знайде ж собі господаря?

— Не турбуйтеся, пані, — чомно відповів продавець. — Ми подбаємо, щоб і він знайшов собі господарів.

Того ж дня двох краших кошенят люди забрали дуже швидко, а Смугастий залишився сам. Страшно та сумно йому було тут серед чужих людей та дивних тварин і почав він шукати нагоди якнайшвидше втікти з крамниці. Скориставшись хвилиною, ко-

ли продавець вийшов до другої кімнати, а хтось із покупців відчинив двері на вулицю, котик непомітно вислизнувся із крамниці та й побіг здовж вулиці. Шукаючи хоч якогонебудь притулку він добіг до великого парку, де думав трохи відпочити, та там налякав його великий пес, що загнав бідного Смугастого на дерево. Тим часом парком проходив старий пан. Він почув, що Смугастий жалісно нявчить, зняв його з дерева та пустив на вулицю.

— Йди, бідолашко, шукай свого господаря! — додав старий пан лагідно.

Але Смугастий не міг йому сказати, що це важко зробити.

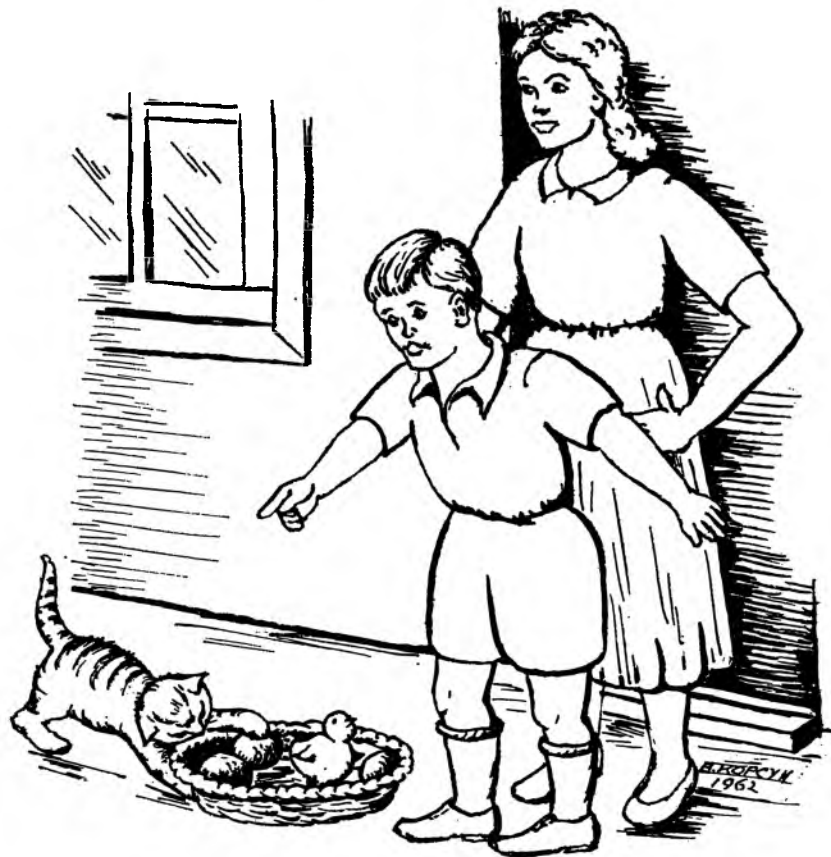
Почало темніти. На небі засвітилися зорі. Потягнуло холодом, а Смугастому так хотілося їсти, так хотілося залізти до теплого куточка поспати... Минувся вже той час, коли старенька пані наливала для них трьох теплого солодкого молочка до мищинки та

клала їх до м'якенького кошачка спати... Змучене звірятко зійшло з хідника на траву, що росла коло домів, скрутилося клубочком та й заснуло. На ранок його хутро було мокре від роси, а їсти все дуже хотілося.

Знову почав свої мандрі Смугастий. Так блукаючи містом він попав на вулицю, де жив Юрко. Біленька Юркова хатка та чепурний ганочок привернув на себе котикову увагу. Несміло оглядаючись зійшов по східцях, бідолашка. — „Пташка!“ — він закрився та стрибнув на Юркове ватяне курчатко, та дарма! Ця „пташка“ не придалася до їди. Тоді він став більш сміливо розглядати все навколо. Яечка пахнули добре. Смугастий почав торкати їх лапками і, можливо, що таки добув би собі яечко на сніданок, та раптом двері з хати відчинилися. На порозі з'явився Юрко.

— Мамо, мамо, він тут! — скрикнув хлопець.

(Докінчення на обгортці)

— Мамо, мамо, він тут! — крикнув хлопець.

Для підготовки XII Конвенції СУА вибрано окремих **Конвенційний Комітет**. До нього увійшли — пп. Осипа Грабовенська, голова, Анна Сивуляк, касієрка, Володимира Ценко, Стефанія Вовчок, Наталя Лопатинська, Анна Візнер і Іванна Осідач, члени. Конвенційний Комітет приступив до праці.

Із наближенням Конвенції пригадуємо, що існує в нас „**Центральний Відділ СУА**“, до якого належать українки, замешкалі в далеких від наших осередків місцевостях, де не можна створити Відділу СУА. Вони є членками СУА індивідуально і делегаток на Конвенцію не можуть вирядити, але як членки могли б особисто прибути. Звертаємо на те увагу тих, що живуть відосібно.

Фундації Відділів і Союзнок, зложені на купно **Дому СУА**, досягнули суми 3.800 дол. Фундатори, внесені на гарну, тривалу таблицю, будуть приміщені в новому будинку СУА на видному місці. З нагоди посвячення Дому СУА буде відзначена також ця пам'ятка жертвенности Відділів і Союзнок.

На поминках по бл. п. Ганні Ракочій-Білинській, виховній референтці Гол. Управи, вирунула думка оснувати **фонд**, який служив би — **вихованню української дітвори**. Основою фонду стала сума 110 дол., зібрана там же. Тепер відгукнулись учні Покійної, посылаючи датки на ту ціль. Фонд ім. Ганни Ракочої служитиме виховним завданням СУА.

Олена Лотоцька
голова

Дуже поволі напливають оголошення до **Конвенційної Книжки**. Пригадуємо знов Відділам СУА, що їх уже треба збирати й надсилати!

При розгляді анкети „**Що Вас цікавить?**“ стверджено, що наше членство велику увагу приділює **влаштуванню хати, кулінарній діяльності та шиттю одягу**. Покази з тих діянок були б дуже побажані. Хоч воно нелегко їх провести, проте Управи Відділів повинні застановитись над тим.

Для показу **влаштування хати** можна використати якубудь іншу нагоду — ювілей, товариську зустріч чи виставку. Тут придуть із допомогою наші меблеві крамниці, що для реклями радо позичать устакування. Декорація українськими тканинами, вишивками й керамікою спочиватиме в наших руках.

У 1961 р. кілька Відділів провело **кухарські покази** — 20 Відділ у Філадельфії, 63 у Дітроїті і 66 у Нью Гейвені. Показалось, що в кожній місцевості є досвідчені господині, що радо поділились своїм досвідом із членством СУА. Наш план показу, розісланий у 1961 р. може в тому допомогти.

Показ шиття слід властиво назвати показом примінення кроїв, що їх можна у великому виборі дістати. Деякі Відділи (64 у Нью Йорку) вже такі спроби робили. Даємо це під розвагу Відділам СУА! В кожній місцевості є спеціалістки, що радо проведуть такий показ.

Дуже успішним виявились **покази моди**. Двічі в році, весною і восени повинен Відділ зорієнтувати своє членство щодо головних напрямних моди. Для показу моделей можна запросити власне членство (гл. 20 Відділ у Філадельфії) або зв'язатись із американською фірмою мод.

Марія Величко
Госп. референтка Гол. Управи

Центрاليا одержала

від 8. лютого до 7. березня 1962.

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 15	Честер	20.00	5.00
„ 20	Філадельфія	20.00	5.00
„ 21	Бруклін	20.00	5.00
„ 38	Ленсінг	10.00	2.50
„ 39	Милвил	20.00	5.00
„ 42	Філадельфія	20.00	5.00
„ 43	Філадельфія	20.00	5.00
„ 51	Милвокі	20.00	5.00
„ 54	Вілмінгтон	20.00	5.00
„ 56	мол. Шикаго	20.00	5.00
„ 70	Пассейк	20.00	

ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 15	Честер	30.00	3.00
„ 39	Милвил	42.00	4.20
„ 38	Ленсінг	15.50	1.50
„ 51	Милвокі	39.00	4.00
„ 54	Вілмінгтон	51.00	5.10
„ 56	мол. Шикаго	19.35	2.56
„ 64	Нью-Йорк	100.50	

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 15	Честер	10.00	5.00
„ 20	Філадельфія	10.00	5.00
„ 21	Бруклін	10.00	5.00
„ 38	Ленсінг	5.00	2.50
„ 39	Милвил	20.00	10.00
„ 42	Філадельфія	10.00	5.00
„ 43	Філадельфія	10.00	5.00
„ 51	Милвокі	10.00	5.00
„ 54	Вілмінгтон	10.00	5.00
„ 56	Шикаго	20.00	10.00
„ 70	Пассейк		5.00

НА НОВИЙ ДІМ СУА:

Від. 27	Пітсбург	25.00
---------	----------	-------

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ:

Від. 68	Сиракюз	10.00
---------	---------	-------

НА ПАМ'ЯТНИК ЛЕСІ УКРАЇНКИ:

Від. 39	Милвил	20.00
---------	--------	-------

ПРЕСОВИЙ ФОНД „Н. Ж.“:

Від. 6	Рочестер	14.00
„ 21	Бруклін	25.00
„ 22	Шикаго	15.00
„ 63	Детройт	10.00
„ 68	Сиракюз	15.00
„ 70	Пассейк	10.00
Розалія	Когут, Філадельфія	5.00
Осип	Олінкевич, Бофало	5.00
Оксана	Тарнавська, Ньюарк	5.00
Олена	Молящий, Філадельфія	2.00
Анастасія	Хариш, Давнерс Гров	2.00
Катерина	Федоришин, Гемтрем	2.00
Марія	Світій, Бруклін	2.00
Марія	Добрянська, Манчестер	1.00

Нат. Павлишин, Ньюарк	1.00
Марія Чопик, Гаддонфілд	1.00
О. Романовська, Міннесота	1.00
Ст. Слюзар, Едмонтон	1.00
Євдокія Берлад, Едмонтон	1.00
К. Апонюк, Едмонтон	1.00
Юлія Сось, Філадельфія	1.00
Яросл. Захарія, Шикаго	1.00
Софія Малиновська, Парма	1.00
А. М. Григорійв, Монреал	1.00
Варвара Насютяк, Ст. Луїс	1.00
Стефанія Гуцалюк, Бруклін	1.00
Анна Бендзей, Торонто	1.00
В. Мазяр, Каракас, Венез.	1.00
Тетяна Саплива, Балтимор	1.00
Ольга Курило, Ту Гилс, Алта	1.00
Марія Ганас, Гемілтон	1.00
Нат. Каменецька, Стоктон	1.00
Анна Столярська, Омага	1.00
Наталія Білинська, Філад.	1.00
Надія Бігун, Ньюарк	1.00
Галина Микита, Патерсон	1.00
Емілія Михалевська, Честер	1.00
Н. Давидович, Шикаго	1.00
Марія Палідвор, Нью Йорк	1.00
Ольга Кіфяк, Нью Йорк	1.00
Осипа Комаринська, Оттава	1.00
Кароліна Байко, Ірвінгтон	1.00
К. Доманчук-Баран, Шикаго	1.00
Анна Посполита, Філадельфія	1.00
Сеня Гасин, Філадельфія	1.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА”

Від. 20 Філадельфія	99.00
„ 21 Бруклін	20.00
„ 22 Шикаго	78.00
„ 24 Елізабет	40.00
„ 27 Пітсбург	10.00
„ 47 Рочестер	34.50
„ 54 Вільмінгтон	23.00
„ 63 Дітройт	165.00
„ 67 Перт Амбой	30.00
„ 64 Нью Йорк	162.00
„ 68 Сиракюзи	15.00
„ 70 Пассейк	165.00
Євдокія Блавацька, Філадельфія	20.00
Організація Українських Жінок	
Куритиба, Бразилія	5.00
Олена Молящий, Філадельфія	2.00
Ольга Чапельська, Бреквил	2.00
Євгенія Гнатківська, Амстердам	2.00
Анастасія Кочан, Віндгем	1.00
Д-р Зоя Плітас, Торонто	1.00

ФОНД „500“:

Від. 68 Сиракюзи	10.00
------------------	-------

ВИХОВНИЙ ФОНД:

Д-р Стефан і Стефанія з Маньовських Ворох, Ньюарк	20.00
---	-------

У К К А :

Від. 42 Філадельфія	10.00
„ 51 Милвокі	10.00
„ 54 Вільмінгтон	10.00

НЬО-ЙОРК, Н. Й.

З'їзд Окружної Ради СУА

Дня 4. лютого ц. р. голова Окр. Ради п-ні Ірина Падох відкрила З'їзд молитвою і подала порядок нарад. До президії увійшли пп. С. Пушкар, як голова (відпоручниця Централі) і І. Качмарська, як секретарка. Після вибору Номінаційної Комісії (пп. М. Турко, А. Кізіма, М. Ржепецька) і прочитання протоколу з минулоручних зборів слідували звіти Управи.

Голова п-ні Падох подала до відома, що Окр. Рада об'єднує 11 Відділів Нью Йорку і Джебсі Сіті, а всіх членок є 434. Праця Окр. Ради, подібно як і в минулому році, полягала в періодичних зборах і надзвичайних сходинах чи конференціях із задовільною участю. Окрім внутрішньої праці Окр. Рада ініціювала або влаштувала ряд імпрез як Виховний Семінар, що відбувався в травні м. р. з ініціативи нашої Централі; заініційовано Зустріч і Баль усіх середньошкільних градуантів українського походження в Нью-Йорку й околиці. Цю імпрезу переведено при допомозі батьків і студентських організацій. 90-літні роковини Лесі Українки відзначено великим концертом у Нью-Йорку і участю делегаток у відслоненні пам'ятника поетеси в Клівленді. Як раніше, так і цього року Окр. Рада брала участь у Міжнар. Жін. Виставці, Комісію якої очолювала п-ні К. Пелешок. Ця репрезентативна імпреза вимагає багато знання, досвіду і праці, за що належить признання і подяка голові і членкам комісії. В останньому часі Відділи підготовляють Вишивані Вечерниці на 17 лютого 1962. З організаційного відтинку — поїздка п-ні К. Пелешок на ювілей Укр. Золотого Хреста в Лігайтоні, участь у ювілею 1-го Відділу, дві поїздки голови Окр. Ради — одна на збори Головної Управи СУА, друга на установчі збори Програмової Комісії СУА; участь делегатки в засіданні Укр. Золотого Хреста в справі свята в честь

ДЛЯ НТШ У САРСЕЛІ:

Анна Стельмах, Балтимор	10.00
З подякою,	
А. Кульчицька, фін. секр.	
Анна Сивуляк, касієрка	

Олени Теліги; участь референтки суспіл. опіки в засіданні „Самопомочі”, присвяченому суспільній опіці. Білянс праці був би надто скромним, коли б не мале досягнення, яке на закінчення свого звіту підкреслила з особливим задоволенням голова, а саме, що в січні ц. р. в Нью-Йорку створився новий Відділ СУА ч. 72. Мило вітати їхніх репрезентанток в нашому крузі і довідатися про їхні пляни.

П-ні К. Пелешок, містоголова і орг. референтка дала звіт зі своєї праці, яку старалася виконати по своїй спроможі. Слідували звіти секретарки п-ні Г. Гошовської, касієрки п-ні М. Карпевич і референток — пресової п-ні М. Демидчук, імпрезової п-ні М. Турко, зв'язків п-ні Бенцаль, культ.-освітньої п-ні Л. Котлярчук, виховної п-ні І. Качмарської. Референтка сусп. опіки п-ні А. Книш передала письмовий звіт і виправдала свою неприсутність. З цього звіту довідуємось, що Відділи опікуються навчальними станицями в Німеччині, дають допомогу „бабусям”, висилають пачки та щедро уділяють допомогу на культурні цілі.

Прийнято до звітів Відділів. За працю 1-го Відділу звітувала п-ні Л. Котлярчук; 3 Відділу п-ні М. Демидчук; 4 Відділу п-ні С. Серафін; 8 Відділу п-ні А. Свенсон; 21 Відділу п-ні К. Баран; 35 Відділу п-ні П. Бабська; 53 Відділу п-ні О. Різник; 64 Відділу п-ні М. Ржепецька; 71 Відділу п-ні В. Бачинська; 72 Відділу п-ні М. Душник.

В дискусії заторкнено фінансові справи Окр. Ради та Виставового Комітету, як також ряд питань і постанов внутрішньої праці Окр. Ради.

З черги п-ні О. Різник повідомила, що Контр. Комісія знайшла книги в порядку і поставила внесок на уділення абсолютної уступаючій управі, який прийнято одногосно.

Голова Ном. Комісії п-ні М. Турко прочитала виготовлену листу, яку збори прийняли з додатком англосмовної секретарки і пресової референтки.

До Управи ввійшли: пп. Ірина Падох — містоголова, Катерина Пелешок — секретарка (українською мовою), А. Костів — секретарка (англ. мовою), М. Карпевич — касієрка і референтки — М. Головей — культ.-освітня, Е.

Тріска — імпредова, І. Бенцаль — організаційна, Марія Душник — зв'язків, Апольонія Книш — сусп. опіки, Варка Бачинська пресова (українською мовою), О. Різник (англ. мовою), Л. Котлярчук — виховна. Вільні члени: пп. М. Марусевич, К. Баран, А. Свенсон, М. Ганка, М. Ржепецька, А. Козольська. До Контр. Комісії увійшли пп.: М. Демидчук, Я. Зарицька, А. Кізіма, С. Салдан, М. Турко.

П-ні Падох подякувала за довір'я та вибір і попросила до слова п-ні Стефанію Пушкар. Ця звернулася до делегаток із проханням щодо акції поодиноких членок і Відділів у кампанії Шевченківської марки, як також реакції на мильні інформації про Україну в школах, телевізії, книжках та газетах. До цих джерел комунікації треба писати листи, спростовуючи їхні помилки в українській справі. П-ні Пушкар дала також ближчі інформації про закуп нового Дому СУА, надходячу Конвенцію Союзу Українок Америки та відмітила почин Союзянок Клівленду.

Подяку п-ні Пушкар за ласкаву участь та корисні вказівки зложила п-ні Падох і закінчила збори молитвою.

Варка Бачинська
пресова реф.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Річні збори 6 Відділу СУА

Дата: 21 січня 1962.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Мельник.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 78 членок, однак із причини старшого віку майже третина поважно хворіє й не може брати в праці Відділу активної участі. Пом'януто померлих членок Думу, Гавриляк, Кищенко. Відділ взяв участь в Окр. З'їзді.

б) Культ. Освітня й імпредова: В день відкриття пам'ятника Лесі Українки Відділ улаштував забаву, де проголошено коротку доповідь про поетку та роздано певну кількість карток та відзнак на покриття коштів пам'ятника. Окрім того відбулася одна товариська зустріч членок. Відділ брав участь у ювілею 57 Відділу в Ютиці, привітанні голови СФУЖО п-ні О. Залізник у Рочестері, Зустрічі п-ні Ірини Павликовської, посвяченні Пластового прапору в Рочестері, ювілеї сестер-учительок при школі св. Йосафата.

в) Сусп. Опіки. Відділ піддержував датками своїх хворих членок.

г) Фінансова: Приходу було 448.93 дол., а розходу 448.90 дол.

Контр. Комісія у складі пп. Онуфрик, Сулима, Крук подякували членкам і Управі за працю і дали внесок на уділення абсолюторії, що її збори уділили.

Нова Управа: П-ні Мельник, голова, п-ні Шевчук, містоголова, п-ні Пастушчин, секретарка, п-ні Яцура, заступниця, п-ні Худяк, касієрка, п-ні Сороктей, заступниця. Референтками стали: п-ні Мельник організаційною, п-ні Башта господарською, п-ні А. Лотоцька сусп. опіки. Делегатки до Окр. Ради: пп. Герула, Весела.

Контр. Комісія: пп. Онуфрик, Сулима, Крук.

Новорічне прийняття: По зборах голова, секретарка й касієрка запросили присутніх на скромне прийняття. П-ні Мельник подякувала за поновний вибір, за співпрацю і велике розуміння членок. П-ні Онуфрик вітала членок від Окр. Ради, а п-ні Тербушка, основниця й перша секретарка Відділу подякувала Управі за таке гарне прийняття і приємну зустріч та прохала членок провести збірку на пресовий фонд журналу. Збірка дала 14 дол.

— Напишіть до нашого журналу, що хоч ми вже старші, але наша любов до України і СУА ще такі молоді... Коби нам ще хоч три-чотири молоді членки, то ми ще були б у силі багато зробити...

Чи не зворушлива сила їх любови до своєї організації і праці для загального добра?

С. Онуфрик

ЧЕСТЕР, ПА.

Вечір фольклору і розваги

Цей Вечір, виведений дня 2. грудня 1961 у Філадельфії, не мав окремої згадки в нашому журналі. Тому користаємо з нагоди, коли ми повторили його дня 4. березня 1962 у Честері, щоб його описати. Бо ним ми не тільки краще утвердили точки програми, але й затіснили співжиття між нашими Відділами — 13 і 43-тім.

Завданням цієї імпредзи було показати народні звичаї, веселі скечі, пісні легкого жанру в супроводі оркестри і народні танки. 43 Відділ може гордитися тим, що в його рядах є диригентка, письменниці, мистці сцени, співачки та талановите, гарними голосами обдароване членство.

Це все дало можливість Відділові переставитись на власні сили і давати нашій громаді культурну розвагу. Його імпредзи втішаються великою популярністю і приносять славу не тільки Відділові, але Союзові Америки взагалі.

У програмі Вечора були — звичаєва народня сценка „Лущення кукурудзи“ зі співами й танками у виконанні „одинадцятки“, а саме пп. С. Бернадин, Є. Капій, Н. Карпинич, А. Максимович, А. Мірчук, Н. Олійник, С. Оранської, І. Осідач, М. Паладій, К. Росоли, А. Сагатої, та танків у виконанні студенток В. Бережної, К. Федорів, М. Росоли і Л. Лідкевич.

Весела сценка „Капелюшок“ пера Оксани Керч, що її режисувала сама авторка у виконанні п-ні Івонні Осідач і п. Р. Жилавова.

Танок-сольо „Верховина“ уладу й виконання Валі Бережної.

Оркестра у складі пп. Олімпії Кучерявої, В. і Р. Жилавих, З. Цісика та учнів Музичного Інституту Є. Турянської, А. Сагатого, П. Рилки, І. Назаревича, відіграла „Думку“ Присовського. При фортепіані п-ні М. Збир.

В'язанка настроєвих пісень у виконанні нашої „одинадцятки“ й при супроводі оркестри (виконано „Тугу“, „Не шуми, кажинько“, „Київський вальс“, „Ми підем, де трави похили“, „Чар карпатських гір“, „Винна о-сінь“) закінчила цей милий вечір. Диригенткою оркестри, хору і мистецьким керівником імпредзи була відома зі своїх виступів проф. А. Жилава.

Імпредзою проводила п-ні Люда Чайковська.

Програму присутні прийняли дуже тепло і нагородили виконавців рясними оплесками. Іменем 13 Відділу СУА його містоголова п-ні Михайлів зложила ширю подяку за цю імпредзу і в дружній розмові при чаю ще довго велася товариська розмова. Голова 43 Відділу п-ні О. Грабовенська у свою чергу подякувала Відділові в Честері за труд і сердечне прийняття, а паням А. Жилавій і С. Куліш та ансамблеві 43 Відділу за їх жертвенну працю, як і оркестрі і всім тим, що чимнебудь причинились до імпредзи.

Ця зустріч принесла великий моральний і матеріальний успіх, а що найважливіше — вона поглибила приязнь і співжиття двох сусідніх Відділів для добра нашої Окружної Ради й організації в цілому.

Окрім того хочемо подякувати 54 Відділові з Вилмінгтону за те, що при-

був на цю імпрезу в числі 30 осіб та спільно з нами її пережив.

Радіємо з того, що членство СВА, здисциповане й працездатне, горде з приналежності до своєї організації. Це каже нам із повною вірою глядіти в майбутнє.

Пресова референтка

МАЯМІ, ФЛОРІДА

Свято Лесі Українки

Дня 28 січня 1962 р. наш Відділ СВА ц. 17 ім. Олени Теліги, вшанував урочистим концертом 90-річчя з дня народження нашої найбільшої поетки Лесі Українки.

Свято відкрила і проводила програмою голова Відділу пн-і Ангелина Рій. Відома із своїх концертів пн-і Ольга Павлова, проспівала з питомою їй інтерпретацією такі пісні до слів Л. Українки як: „Дивлюсь я на ясній зорі” муз. Лисенка, „Стояла я і слухала весну”, муз. К. Стеценка, „Айстри”, слова Олеся, муз. Лисенка, „Синя чічка”, муз. Гайворонського й ін. Виступ пн-і Павлової нагородила публіка рясними оплесками. Зчерги культ.-освітня референтка Відділу пн-і Е. Остап'юк з чуттям віддеклямувала вірш Л. Українки „Контра спем сперо”.

Другу частину концерту розпочала пн-і А. Рижевська рефератом про життя і творчість Л. Українки. У своєму рефераті відмітила доповідання найбільш суттєві й цінні моменти поетичної творчості Лесі Українки. Добре побудований і гарно виголошений реферат прикував увагу присутньої публіки. Черговою точкою програми був виступ мішаного хору православної Церкви під проводом отця Святослава Магальяса, що проспівав пісні Леонтовича: „Козака несуть”, „Пісня про страшний суд”, „Земле моя”, слова О. Кобця, муз. о. Магальяса. На закінчення відспівав хор ще декілька колядок і щедрівок. Виступ хору і його заслуженого диригента сприйняла публіка незвичайно прихильно.

Переведену під час концерту добровільну збірку, призначено на фонд: „Мати і дитина”, на Конгресовий Комітет та на пресовий фонд „Нашого Життя”. Годиться згадати, що на скромно але гарно прикрашеній сцені виднів портрет Лесі Українки в молодому віці, роботи молодого мисткині пн-і Л. Остап'юк. Невелика, але добре підготована і виконана програма залишила на присутніх гарне вра-

ження. За це належить признання Відділові СВА в Маямі, зокрема ж її культ.-освітній референтці пн-і Е. Остап'юк, що не забули вшанувати пам'ять Лесі Українки в 90-річчя її народження.

Л. Візняк, секретарка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні Збори 22 Відділу СВА

Дата: 20. грудня 1961.

Збори відкрила молитвою голова пн-і М. Яримович.

Президія: пн-і мгр. М. Прийма, голова, пн-і Л. Боднарчук, секретарка.

Протокол попередніх зборів відчитала пн-і Л. Мікула.

Звіти Управи зложили: пн-і М. Яримович, голова, пн-і Л. Мікула, секретарка і референтки: пн-і О. Гарасовська, культ.-освітня, пн-і М. Семків, організаційна, пн-і М. Хрептовська, сусп. опіки, пн-і У. Терлецька, пресова, пн-і О. Мартинюк, фінансова, пн-і М. Прийма, радієва, пн-і А. Майка, господарська, пн-і А. Дячук, бібліотекарка, пн-і А. Васильовська зв'язків.

Діяльність Відділу: Звідомлення було подане в попередньому числі. Тут подаємо тільки доповнення деяких ділянок праці:

а) Організаційна: Відділ начислює 103 члени. Відбулося 9 ширших сходин і 7 засідань Управи. Відділ взяв участь у відкритті пам'ятника Лесі Українки у Клівленді.

в) Сусп. Опіка. Відділ має патронат над школою в Мюнхені-місті та спмагає дві „бабусі”. Висилає стипендійні датки до Польщі та в ЗДА. Вислав допомогу письменникові, заслуженим жінкам, учасниці Зимового Походу, спаралізованій жінці в Німеччині та нашим інвалідам. У звітному часі видано на це 1.077.25 дол.

г) Пресова. Змаг за приєднання передплатниць уже відмічено в журналі. Відділ повідомляв про свою діяльність у місцевій газеті, „Свободі” й Нашому Житті.

г) Радієва. Відділ провів 44 передачі при допомозі окремої Радієвої Колегії.

д) Господарська. Не тільки всі імпрези включали господарську частину, але й кожні ширші сходи не обійшлися без чаю й солодкого.

е) Бібліотека. У Відділі є 45 книжок, якими членки обмінюються.

е) Зв'язки. Відділ держить контакт із Федерацією Жіночих Клубів, бе-

ре участь в їх Конвенціях і запрошує їх на свої імпрези.

Дискусія ствердила, що голова пн-і Яримович вложила дуже багато праці, а референтки виконали велику роботу, отже зате належить їм щира подяка.

Контр. Комісія: Пп. Ванджура, Миська і Погорецька ствердили, що книги є в найкращому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: пн-і Марія Яримович, голова, пн-і Ярослава Фаріон, місто-голова, пн-і Ліна Мікула, секретарка, пн-і Анна Михальцевич, касієрка, пн-і Ольга Мартинюк, фін секретарка. Референтками стали: пн-і Марія Семків, організаційною, пн-і Уляна Терлецька, пресовою, пн-і Анна Васильовська — зв'язків, пн-і Антоніна Дячун — бібліотекаркою. До Культ.-освітньої Секції увійшли: пн-і Оріся Гарасовська, референтка, пп. Надія Голяш і Дарія Менцінська, члени. До Секції Сусп. Опіки: пн-і Марія Куріца-Хрептовська референтка, пп. Олена Чуба, Ольга Люшняк і Валерія Чичула, члени. До Секції Господарської — пн-і Ангелина Майка, референтка, пп. Галина Янчинши, Люба Шеремета, Євстахія Струтинська, Стефанія Погорецька — члени. До Радієвої Колегії — пн-і Марта Прийма, референтка, пп. Люся Самбірська, Іванна Горчинська і Леонтія Боднарчук, члени.

Контрольна Комісія: пн-і Євгенія Миська, голова, пп. Стефанія Романюк і мгр. Дора Рак — члени.

Збори закрила пн-і мгр. Прийма, бажаючи новій Управі успіхів у дальшій праці.

Леонтія Боднарчук
секретарка Зборів

ДІТРОИТ, МИШ.

Новорічна забава 23 Відділу

Як торік, так і цього року наші членки влаштували забаву в домі пн-і Назаркевич. Прибули членки зі своїми чоловіками й засіли до гарно прибраних столів. Голова Відділу пн-і Ясінська привітала гостей. Стали подавати смачну вечерю, про яку подбали членки. По вечері всі заколядували, а господарям дому, пані й панові Назаркевич відспівали „многая літа”. Згодом гості гарно забавлялись. В приємній атмосфері пройшов вечір із взаїмними побажаннями щастя, здоров'я й усякого добра. Так закінчено

новорічну забаву. Весело, гамірно і дружньо розійшлися домів.

Річні збори 23 Відділу СУА

Дата: 21. січня 1962.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Ясінська.

Президія: п-ні Ірина Козаченко, голова, п-ні Дембіцька, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала секретарка п-ні Є. Кахній.

Звіти Управи зложили: п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні Слупецька — касієрка.

Контрольна Комісія: Іменем її промовила п-ні Дембіцька, яка знайшла книги Відділу в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що члени одногослосно ухвалили.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбував правильно свої збори. Відправлено панахиду за померлих членок. Членки взяли участь у відслоненні пам'ятника Лесі Українки.

б) Культ. Освітня й Імпрезова: Відділ влаштував Свят-Вечір, Новорічну забаву, Вечір пам'яті Ольги Басараб, День писанки, Пропам'ятний Вечір Олени Кисілевської, День Матері, День Батька, три пікніки, Вечір спогадів із рідного краю по повороті п-ні Ясінської. Відділ брав участь у церковних пікніках та Базарі.

в) Фінансова: Відділ мав 1.998,64 дол. приходів, а 1.940,87 дол. розходу.

Пожертви Відділу: Відділ пожертвував на церкву св. Івана Хрестителя 150 дол., на церкву в Дірборні 150 дол., на сиротинець 50 дол., на пам'ятник Т. Шевченка 100 дол., на пам'ятник Лесі Українки 25 дол.

Нова Управа: п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні Марія Честух, містогорова, п-ні Ксеня Палер, рек. секретарка, пні Катерина Німчук, фін. секретарка, п-ні Ванда Гардій, касієрка. Доглядачки хворих пп. Марія Честух і Том'юк. Голова Комітету Підприємств п-ні Павлина Боднар, а до помочі пп. Том'юк, Кішук, Ратушняк, Маланяк, Честух, Новак, Батрин. До писання карток: пп. Сеньків, Шафранська, Гудзінська, Дембіцька.

Контр. Комісія: пп. Анна Дембіцька, Тетяна Новак.

Збори закінчено молитвою.

Ксеня Палер, секретарка

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.

Річні Збори 24 Відділу СУА

Дата: 25. січня 1962.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Збори Відділу відбувалися щомісяця. З приводу смерти голови Окр. Ради Відділ відбув жалібні сходи.

б) Сусп. Опіка: Відділ пожертвував 1.000 дол. на будову парафіяльної школи.

На фонд Матері й Дитини зібрано 40 доларів.

в) Імпрезова: Відділ вшанував свою довголітню урядничку, Анну Слободян, ювілеєм її подружжя.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Граб, голова, п-ні Анна Гнатюк, містогорова, п-ні Олександра Когут, секретарка, п-ні Ольга Левчик, касієрка. Референтками стали: п-ні Ірина Левицька — культ.освітньою і пресовою, п-ні Марія Полевчак — господарською, п-ні Розалія Бойчук — сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. Марія Луняк і Анна Кемпа.

Плян праці: Обговорюючи ділянки праці Відділ постановив уділити стипендії кандидатам на священика у Бразилії в сумі 10 дол. місячно.

Пресова референтка

ДІТРОТ, МИШ.

Свят-Вечір 26 Відділу СУА

Як щороку, так і цього року зібрання Союзняки дня 7-го січня 1962 р. з родинами й приятелями в шкільній аудиторії. Помимо препогоної погоди число гостей було задовільне.

Свят-Вечір відбувся згідно з наміченою програмою. Голова Відділу п-ні Марія Будор відкрила свято, привітала присутніх і заповіла, як першу точку, сценку „Щедрий Вечір в Україні”. Її написали спільно членки Відділу пп. Катерина Хом'як, Михайлина Шандак. На сцені показалося нутро сільської хати, гарно прибране вишивками і родина, що пораяється коло приготувань Щедрого Вечора або т. зв. голодної куті. Цю сценку прегарно відіграли — М. Шандак (мати), М. Воскрес (батько), Зірка Мілянич (дочка), Ярослав Кошів (син), Іванка Угрин та Марійка Чепурна (внучки-сироти). П-ні Михайлина Шандак дуже дорбе відіграла постать матері, а п. Воскрес знаменито

вчувся у зміст дії, як господар і голова родини. Всі дієві особи грали без закиду й за це належаться їм признання й подяка. Сценку приготував п. Микола Воскрес, а видатну поміч дали йому пп. Катерина Яремчук і Ольга Михайлович.

Потім о. д-р Кнап провів молитву й поблагословив св. Вечерю. Як звичайно наш комітет підприємств під проводом п-ні М. Бортник подбав про смачні страви. Під час вечері хор співав колядки і щедрівки під управою п. Ярослава Филиповича. По вечері голова п-ні Будор передала ведення програми п-ні Катерині Хом'як, яка покликувала до слова. Промовляли парох о. д-р Кнап, о. Трешневський, о. Корчинський, від Окр. Ради СУА п-ні М. Зубаль, а від Гол. Управи Укр. Зол. Хреста п-ні Стефанія Семенен. Слідували привіти Відділів (від 5 — п-ні Горбусь, від 56 — п-ні Л. Маринюк, від 63 — п-ні Л. Галяженко) і організацій (від „Просвіти.. п-ні М. Дзісяк, від Метроп. Філії УККА — п-ні К. Хом'як, від Філії УККА в Гемтремку п. Б. Скасків, від Рідної Школи д-р А. Заплітний).

Голова п-ні Будор подякувала присутнім за участь у святі, рівнож хоріві й диригентіві за коляди, акторам, що відіграли сценку і всім, що допомогли в програмі та комітетові підприємств за великий труд. Молитвою закінчено це свято.

Ст. Заплітна, секретарка

ПІТСБУРГ, ПА.,

Просфора 27 Відділу СУА

Дня 28 січня 1962 відбулась заходами Відділу спільна Просфора, на якій були присутні представники всіх наших організацій та визначні гості. О. монсіньор Баца провів молитву а всі представники вітали нововибрану Управу та бажали гарних успіхів. По смачній вечері хор Укр. Католи. Церкви почав колядувати. Всі гості прилучилися до хору і створили приємну атмосферу, яку всі напевне будуть довго згадувати. Треба висловити признання для нововибраної голови, п-ні Юги, та всім членкам, що не жаліли труду та видатків, щоб улаштувати таке гарне прийняття.

З тієї нагоди ухвалено на місячних сходах дня 11-го лютого 1962 р. вислати пожертви: на новий Дім СУА 25 дол., на фонд „Мати й Дитина” 10 дол. та уфундувати передплату

журналу для двох „бабусь” в Європі 10 дол., разом — 45 дол.

Марія Пеленська, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір 42 Відділу СУА

Дня 14. січня 1962 зійшлися членки Відділу і гості у кафетерії парохіяльної школи. Коли всі засіли при столах, свято відкрила голова Відділу п-ні Марія Пашук, вітаючи всіх присутніх. Зчерги о. сотрудник Кобрин провів молитву. Коли гості спожили традиційні страви, провід свята перебрала почесна голова Відділу п-ні Анна Бойко. Її вступне слово, як звичайно, вмещало багато цінних думок, що ця довголітня громадська діячка вкладає у свої промови. Першим покликано до слова о. Кобрин, який розказав про значення жіночої праці для парохії і громади. Зчерги промовила п-ні д-р Марія Струтинська, голова Марійської Дружини і членка СУА. Вона вітала зберігання традиції, що таке замітне у праці цього Відділу. П-ні Зеновія Терлецька відчитала Різдвяну легенду, спеціально написану на цю зустріч, яку присутні винагородили рясними оплесками. Потім склали побажання п-ні Наталя Лопатинська, голова Окр. Ради і представниця 10 Відділу СУА, п-ні Марія Баб'як, голова 48 Відділу СУА, п-ні Ольга Фостик, Лідія Бурачинська, Анна Сивуляк, Євгенія Задорожна. На кінці покликано до слова голову Централі п-ні Олену Лотоцьку. Цей Свят-Вечір особливо нам дорогий, бо торік не міг відбутися, а ми раді і вдячні Господу Богу, що можемо ще в нашому дальшому гурті зійтись і заколядувати. Тому звивала, щоб членки Відділу дорожили ним і не давали себе відтягати від участі в ньому.

На кінці присутні заколядували і ще довго гуторили при столах.

Річні Збори 43 Відділу СУА

Дата: 25. січня 1962.

Збори відкрила голова п-ні Р. Богачевська і привітала голову Окр. Ради п-ні Наталю Лопатинську. Наряди розпочато колядою „Бог Предвічний”.

Президія: п-ні Н. Лопатинська, голова, п-ні М. Татарська, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала секретарка п-ні Суха.

Звіт Управи зложили: п-ні Р. Богачевська, голова, п-ні Суха, секретарка, п-ні С. Соневицька, скарбнич-

ка і референтки: п-ні Жилава, виховна, п-ні Жуліш, культ.-освітня, п-ні Сагата, господарська, п-ні Оранська, сусп. опіки, п-ні Осідач, організаційна, п-ні Федорів, імпредова, п-ні Острок, пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 119 членок, приєднано 9 нових, вибуло 19. Відділ відбув 8 ширших сходин та 9 засідань Управи. Брав участь в усіх починах Окр. Ради. У своїх починах Управа брала до уваги бажання членок, але не всі можна було здійснити.

б) Культ.-Освітня й Імпредова: На ширших сходинах Відділу виступали запрошені доповідниці чи то з-поміж членства, чи з-поза його обсягу (д-р Пазуляк, Ст. Пушкар, С. Куліш, О. Грабовенська, І. Чума, д-р Парфанович, З. Терлецька) із різними актуальними темами. Влаштовано імпредзи: „Весняний подув із рідного краю” дня 22. квітня 1961, в якому виведено галілки під проводом п-ні І. Филипович у виконанні дочок наших членок. Далше — Перкалеві Вечерниці дня 11-го червня, Дитячі Зустрічі й Веселий Вечір (лушення кукурудзи).

в) Сусп. Опіки. Доповідь д-ра Чуми познайомила членок із засадами модерної суспільної опіки. Відділ спмагає три „бабусі”, одну в Чехії, одну в Польщі, а одну у Франції і відвідує хворих. Фонди роздобуває, розпродуючи квіти перед святами (20 дол.), печиво перед Різдвом (70,25 дол.) та з імпред.

г) Виховна. Відділ оснував дитячу світличку, що її провадить п-ні М. Сенейко. Зайняття ведуться шосуботи. Світличка влаштувала дитячі зустрічі й гостину св. Миколая.

г) Фінансова: Відділ мав 1.895,77 дол. прибутку, а 1.474,64 дол. витратку. Сальдо у касі 421,13 дол.

д) Господарська: На ширших сходинах подавано чай і домашнє печиво. З того було 69,85 дол. прибутку, а 32,99 дол. витрат.

е) Пресова: Про працю Відділу повьялялись інформації в „Нашому Житті” й „Америці”. Відділ приєднав 8 нових передплатниць і це дало змогу оплатити журнал для двох „бабусь” в Європі. У цілому 86 членок є передплатницями журналу.

Предсідниця зборів п-ні Лопатинська відмітила живу діяльність Відділу і зокрема прихильно висловила про працю голови п-ні Богачевської.

Іменем річних зборів висловила їй свою подяку.

Дискусія спинилась на справі не-впорядкованого числа членів і частинного не-плачення вкладок. Рішено вислати ще раз пригадки всім.

Контр. Комісія. Іменем її звітувала п-ні Ковальчук, яка разом із пп. Гриців і Максимович знайшли діло- і книговодство Відділу в повному порядку та поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногласно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Осипа Грабовенська, голова, пп. М. Карпинич і І. Субтельна, містоглови, п-ні А. Суха, секретарка, п-ні Ковальчук, касієрка. Референтками стали: пп. Л. Яцкевич і С. Бернадин культ.-освітніми, п-ні А. Богачевська, виховною, пп. С. Соневицька і М. Татарська, сусп. опіки, пп. М. Євсєвська й С. Оранська — імпредовими, п-ні М. Карпинич — організаційною, пп. Федак і Капій — господарськими, п-ні Грабовенська — пресовою (тимчасово), п-ні І. Осідач — кольпортажі й помочі виховній референтці.

Контр. Комісія: пп. Жилава, Гриців і Максимович.

Нововибрана голова п-ні Грабовенська подякувала за вибір, але зазначила з жалем, чому помімо стільки гарних працівниць у Відділі немає хочохих, що перебрали б його провід. Рівночасно просила допомоги і співпраці всіх членок, а зокрема в упорядкуванні справи залеглих вкладок.

Голова Окр. Ради п-ні Лопатинська пригадала, що у травні ц. р. відбудеться в Філадельфії міжнародній фестивал, в якому СУА мусить взяти видатну участь. Цю справу обговорено в оживленій дискусії.

Збори закінчено відспіванням останньої стрічки коляди „Бог Предвічний”.

М. Татарська, секретарка

Річні Збори 46 Відділу СУА

Дата: 28. січня 1962.

Президія: п-ні Ольга Фостик, голова, п-ні Зеновія Терлецька, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Меланія Мила, голова, п-ні Антоніна Кульчицька, секретарка, п-ні Анна Візнер, касієрка та пп. Слободян і Колиняк, доглядачки хворих.

Діяльність Відділу :

а) Організаційна: Відділ начислює около 60 членок і щомісяця відбуває

свої сходи. Під час того вшанує уродини своїх членок.

б) Культ.-Освітня й Імпредова: Щороку Відділ влаштує свято своєї патронки Ольги Басараб та вечір коляди зі спогадами присутніх. Двічі проведено бінго.

в) Сусп. Опіка. Доглядачки хворих відвідували хворих членок. Відділ причинився своїми датками до будови парафіяльної школи.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні З. Терлецька ствердила, що книги Відділу є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Меланія Мила, голова, п-ні Антоніна Кульчицька — секретарка, п-ні Анна Візнер, касирка, п-ні З. Терлецька — делегатка до Окр. Ради, пп. Слободян і Коляняк — доглядачки хворих.

Контр. Комісія: пп. Ольга Фостик і Зеновія Терлецька.

Збори закрила нововибрана голова, подякувавши за довір'я.

З. Терлецька, секр.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Звіт із праці 55 Відділу СУА

Дня 21. січня ц. р. відбулися ширші сходи Відділу, присвячені медичній темі. Доповідь про „Найновіші здобутки в боротьбі з недугами” вигосив аптекар д-р М. Васюта. З великим зацікавленням вислухали присутні ці спостереження на тему розвитку продукції ліків. Довгий шлях треба було перейти від примітивних лікувальних зел старинних знахорів до найновіших осягів модерної фармакології.

Сходи закрила голова Відділу п-ні Лукач, дякуючи доповідачеві за цінний реферат. Рівночасно заповіла на місяць лютий річні Збори.

ЮТИКА, Н. Й.

Річні Збори 57 Відділу СУА

Дата: 12. листопада 1961.

Збори відкрила молитвою голова п-ні М. Когутяк.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 30 активних членок.

б) Культ.-Освітня й Імпредова: Відділ влаштував 8 імпред, а саме — Андріївський вечір, Миколаївський вечір, три Чайних Вечори, День Матері, Шевченківський Вечір при до-

Управа 63 Відділу СУА й учасниці показу декорації салаток і тортів UNWLA Branch 64 in Detroit, Mich., had a culinary show in October 1961.

помозі 68 Відділу з Сиракуз та ювілей Відділу. На ширших сходах були виголошені доповіді (пп. Д. Савицька, В. Смик і д-р Є. Ержківська). На пам'ятник Шевченка Відділ зложив 25 доларів.

в) Сусп. Опіка. Відділ висилає щороку даток старшим людям у Дорнштадті. Вислав 6 пачок із одягом. Разом вислано 376 доларів.

г) Виховна: Відділ провадив дитячу світличку, що показала дуже успішною.

Нова Управа: п-ні Марія Когутяк, голова, п-ні Наталя Лукашевич, місто-голова, п-ні Володимира Яцків, секретарка, п-ні Ольга Літинська, скарбник. Референтками стали: п-ні Ярослава Томич, культ.-освітньою, п-ні Розалія Рабарська — імпредовою, п-ні Теодозія Савицька, виховною, п-ні Марія Кропельницька, сусп. опіки, п-ні Ольга Коцинда, організаційною, п-ні Володимира Величко — господарською, п-ні Фалина Войтович — пресою.

Контрольна Комісія: пп. Володимир Смик, Катерина Войтович та Іванна Дурбак.

Плян праці. Нововибрана голова, перебравши провід зборів, намітила спільно з Управою такі імпреди: Андріївський вечір, збірку на залишенців, Різдвяну продаж печива і Маланчин вечір.

Фалина Войтович
пресова референтка

ДІТРОИТ, МИШ.

Із життя 63. Відділу СУА

Дуже приємно є, шукаючи, що спекти чи зварити, відкрити „Наше Життя” та прочитати практичний, здоровий та випробуваний припис. Одним словом „скористати із досвіду”. Колись давно у нас вдома наша мати чи бабуся тримали у шуфляді кремену книгу, де був записаний увесь „досвід”, якщо йде про прохарчування родини. Деякі приписи були позакреслювані, поідкреслювані або й перекреслені, а все це підносило їх вартість — були випробувані. Покидаючи рідні хати лишили ми і весь цей „досвід” у шуфлядах старих кременів. На новій землі, благодать Божя, хоч гать гати, лиш ставай і вари й печи для родини. Та ба! „Досвід” у шуфляді — далеко, далеко, а відкрита пушка чи готовий „кейк мікс” ніяк не заступлять того, що колись ще варила і пекла мама чи бабуня. І тому щораз частіше поодинокі Відділи СУА уладжують покази варення й печення, покази прибирання тортів, чи роблення салаток. А все це має на меті передати „досвід”, що мама залишила та поділитись новими здобутками, використовуючи нові можливості на новій землі. Такий курс уладжував чи не двічі вже 63. Відділ СУА. Та останній, що його провела п-ні Ірина Кашубинська в суботу 25 листопада 1961 на правду заслужив собі на те, щоб про нього написати.

Пані Ірина Кашубинська приписи свої ілюструвала готовими вже матеріалами, з яких на очах присутніх виростили — рожі, хризантеми, лелії, гриби, маки і навіть пінгвіни. Присутніх було 60 пань, а між ними може й більша половина молодих господинь, тих, що починають збирати „досвід” та кілька студенток університету, а то й гайскулу. Приємно було ввійти до повної залі (я, до речі, прийшла дуже пізно), та побачити стільки молоді. Значить мами не навчили варити з „кени” чи пекти, відкриваючи „кейк мікс”, скоро їх інтересують такі курси.

Пані Кашубинська розказала багато про салатки, про прибирання тортів. Вона це чудово робить. Канапки просто артистичні, і що найважливіше такі, з яких не прибувається — під сучасну пору це найбільш цінні приписи.

Про самі приписи не пишу, бо думаю, що незадовго прочитаємо їх у „Нашім Житті”, головню салатку з кабачків, яку вже чи то як перекуску чи просто як салату до м'яса подати можна. А, що найважливіше — її можна якийсь час потримати в холодильнику, а для господинь, що цілий день поза домом все треба щось про запас мати.

Одним словом, курс був вдалий. Поручаю іншим Відділам СУА такі провести в себе — доложити до книги приписів ще одну-дві сторінки, які колись їх доні будуть підкреслювати чи йнакше зазначувати, що той самий припис — це „досвід”, який ще мама передала.

Пресова Референтка 63. Відділу СУА

НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.

Річні Збори 65 Відділу СУА

Дата: 1 січня 1962.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Соня Микитка.

Президія зборів: п-ні Софія Котис, голова, п-ні Кекилія Дибайло, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Іванна Ратич.

Звіти Управи зложили: п-ні Соня Микитка, голова, п-ні Софія Котис, містоголова, п-ні Дарія Оріховська, секретарка, п-ні Панькевич, касієрка, і референтки: п-ні Олександра Ощудляк, культ.-освітня й імпрезова, п-ні Віра Ровенко, сусп. опіки, п-ні Марія

Слободян, організаційна і п-ні Ольга Попіль — господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ має 32 членки і відбував правильно свої сходи. Відбулося 7 ширших сходин і два засідання Управи.

б) Культ.-освітня й Імпрезова: На сходинах виголошено доповіді, надіслані з Централі. Дня 19. березня Відділ влаштував Свято Жінки-Героїні з декламаціями, піснями і п'єсою „Ім же ність числа”. Дня 29. квітня влаштовано Весняні Вечерниці. Жіночий хор відспівав кілька пісень на Зустрічі з письменницею Л. Коваленко у Бавнд Бруку. Закуплено книжки до бібліотеки Відділу. Пожертва: 100 дол. на катедру українознавства і 100 дол. на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні, 10 дол. на Укр. Вільний Університет.

в) Сусп. Опіка. Відділ опікується „бабусею”, вислав 13 пачок до Польщі, а 3 до Югославії, навчальним станицям у Німеччині 30 дол., хворій у Польщі — ліки і хустку. Учня вислали на літню оселю в часі вакацій. Відвідувано хворих членок у шпиталі й обдаровано новонароджених дітей членок.

г) Господарська: Відділ влаштував у грудні Базар печива й українських страв.

г) Фінансова: Відділ мав 986,61 дол. прибутку, а 732,82 дол. витрат.

Контр. Комісія в особах пп. Ганни Ратич і Олени Танчак ствердили точність у веденні книг і поставили внесок на уділення абсолюторії.

Нова Управа: п-ні Софія Котис, голова, п-ні Дарія Оріховська, містоголова і секретарка, п-ні Іванна Ратич, англійська секретарка і зв'язки, п-ні Тамара Панкевич, касієрка. Референтками стали: п-ні Марія Слободян і Софія Микитка — організаційними, п-ні Олександра Ощудляк, культ.-освітньою й імпрезовою, пп. Віра Ровенко і Марія Гатала, сусп. опіки, пп. Ірина Гронь і Ольга Попіль — господарськими.

Контрольна Комісія: пп. Олена Танчак і Ганна Ратич.

Збори закінчено молитвою.

Софія Котис, голова

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Річні збори 66 Відділу СУА

Дата: 21. січня 1962.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Яхницька.

Президія: п-ні Марія Гижка, голова п-ні Олена Томоруг, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала секретарка п-ні І. Гриневич.

Звіти Управи зложили: п-ні Р. Яхницька, голова, п-ні І. Гриневич, рек. секретарка, п-ні Василевська, касієрка, п-на Таня Яхницька, фін. секретарка і референтки: п-ні М. Гижка організаційна, п-ні Е. Матвієнко культ. освітня, п-ні Марія Рудницька суспільної опіки, п-ні Березицька господарська, п-ні Олена Томоруг, пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 31 членок. Відбув тричі ширші сходи і 13 засідань Управи.

б) Фінансова: Відділ мав 1.017,71 дол. прибутків і 710,55 дол. витрат.

в) Сусп. Опіки: Відділ опікується школою українознавства в Німеччині і вплатив на фонд Мати й Дитина 132 дол.

Інші ділянки праці є зреферовані в попередньому звіті.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні М. Данилович ствердила, що книги Відділу є ведені в порядку. Відмітила велику заслугу голови та дякувала референткам, як господарській так диригентці хору і референтці хору за великий вклад праці. Збори уділили абсолюторію одногослоно.

Нова Управа: п-ні Р. Яхницька, голова, п-ні М. Гижка, містоголова, п-ні І. Гриневич, рек. секретарка, п-ні П. Лодинська, касієрка, п-ні В. Вальницька, фін. секретарка. Референтками стали: п-ні М. Гижка культ. освітньою, п-ні С. Данко організаційною, пп. Березицька, Лісевич і Панкевич господарськими, пп. Рудницька, Добчанська і О. Марків сусп. опіки, пані Т. Вергун пресовою в англ. мові, а п-ні О. Томоруг в укр. мові. пп. Бриньовська й Андрухів — члени Управи.

Контр. Комісія: пп. Данилович, Кошак і Сидорик.

Плян праці на 1962 р.: Окрім щорічних імпрез присвятити більше уваги дітям, створюючи дитячу світличку і влаштувати дитячі забави. Вислати уживаний одяг до Австрії. Видати кращі куховарські приписи українською й англійською мовами.

Пожертви: В часі приявности о. пароха Чомка ухвалено пожертвувати до нової церкви тетрапод із мармору вартости 500 дол. О. парох подякував і поблагословив працю Відділу.

Збори закінчено молитвою.

Олена Томоруг, прес. реф.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Й.

Річні Збори 67 Відділу СУА

Дата: 4. лютого 1962.

Збори відкрила молитвою голова п-ні М. Гелета.

Президія: п-ні Котис, голова, п-ні Харченко, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала секретарка п-ні А. Ковалюк.

Звіти Управи зложили: п-ні М. Гелета, голова, п-ні А. Ковалюк, секретарка, і референтки — п-ні Ф. Стек, культ.-освітня, п-ні А. Зелик, організаційна, п-ні А. Барлецька, сусп. опіки, п-ні К. Тимків — господарська.

Контрольна Комісія. Іменем її п-ні Ольга Грицай ствердила, що книги є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори й ухвалили.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ нараховує 30 членок, відбув 8 ширших сходин і два засідання Управи.

б) **Культ.-Освітня й Імпрезова:** Відділ влаштував святочні сходини в честь Жінки-Героїні і Свято Матері (доповіді виголосила п-ні Стек), підготував сценку на Свят-Вечір 6. січня, брав участь у підготові концерту Т. Шевченка, допомагав у збірці на пам'ятник, пожертвував 50 дол. на ту ціль. На катедру українознавства зложив 70 доларів.

в) **Нар. Мистецтва:** Відділ влаштував виставку вишивок, кераміки й писанок у міській бібліотеці і в банку; виставкою займалася п-ні Грицай.

г) **Сусп. Опіка:** Референтура сусп. опіки займається печенням хліба, а дохід із того призначений на фонд будови школи. Відвідувала хворих у шпиталі. Опікується „бабусею” в Німеччині.

г) **Фінансова:** Каса Відділу мала 297,90 дол. прибутку і таку ж суму витрат.

Нова Управа: п-ні Ольга Грицай, голова, п-ні Олена Степась, містогорова, п-ні Анастазія Харченко, секретарка, п-ні Анна Зелик, касієрка. Референтками стали: п-ні Франці Стек, культ.-освітньою, п-ні Марія Карач, організаційною, п-ні Марія Гелета, сусп. опіки, пп. Катерина Тимків і Юлія Галушка — господарськими.

Контрольна Комісія: п-ні Анастазія Ковалюк, голова, пп. Анна Барлецька і Марія Онуляк — члени.

Збори закрила нововибрана голова п-ні Грицай, подякувавши за довір'я.

А. Ковалюк

Кооп. „Базар“ у Філадельфії

виконує

СТИЛЕВІ НАРОДНІ СТРОЇ

полтавські, гуцульські, буковинські, бойківські — жіночі і чоловічі

На складі полтавська плахта до українського народного строю \$19.50

Виконує замовлення

індивідуально або збірно

для хорів, танкових груп

і шкіл

по гуртових цінах.

B A Z A A R

823 N. Franklin St.

PHILADELPHIA 23, PA.

ВШАНУВАННЯ Л. УКРАЇНКИ

(Докінчення зі ст. 15)

як поетку зриву. Це пророчиця, яка й тепер провадить свій народ на вершини.

Коротко й ядерно передала зміст цього вступного слова п-на І. Ридзак французькою мовою. Черговою точкою був виступ жіночого хору під орудою Віри Дратвінської. Слова Лесі Українки прозвучали в їх виконанні чисто, рівно і культурно. Доповідь Катерини Штуль оригінальна тим, що авторка якнайменше зупинялася на біографічних даних поетки, а висвітлювала найсильніші, найхарактерніші риси духовости Лесі Українки. Марта Калитовська виголосила спеціально для академії написану присвяту „Лесі Українці”. В програму включились також солісти — Софія Мельник, сопран, і О. Каблук, альт, із піснями зі слів Лесі Українки. Також мистецьке слово пролунало зі сцени: молоденька Ліліан Чайківська продеклямувала вірш поетки по-українськи, а Калина Гузар по-французьки у власному перекладі й інтерпретації.

У другій частині програми введено „Іфігенію в Тавриді”. Цей мало сценічний твір використано в найкращому зміслі завдяки дбайливості О. Кукловської, В. Дратвінської, О. Горайн та М. Мазура й при незаперечних здібностях Д. Мельникович, що виконувала заголовну роллю. Музич-

ний супровід Елен Мільре був точний і дискретний.

Закінчимо знову словами рецензії: Ця академія доводить, що кожна українська громада може зробити багато, коли захоче й коли знайде кілька відданих одиниць, що вміють і хочуть працювати. (Укр. Слово).

ВЕЛИКОДНЯ НЕСПОДІВАНКА

(Докінчення зі стор. 24)

— Хто, синьку? — озвалася мати.

— Та ж зайчик! Дивіться, в кошику, — листа мого читає! — Юрко кинувся до кошика, щоб була, зайчик не втік, але „зайчик” і не збирався втікати, а привітно дивився своїми гарними зеленкуватими очима на Юрка.

— Та це ж котик, мамусю! Та такий смішний, смугастенький з плямкою на носі!

Юрко вхопив Смугастого на руки та поніс до мами.

— Це, мабуть, зайчик його до нас прислав, — з захопленням оповідав мамі Юрко.

Він пестив звірятко, а Смугастий терся голівкою об руки хлопця та голосно муркав, нібито хотів розповісти свої пригоди й попросити любого хлопчика бути його господарем.

— Мамусю, дозвольте мені йо-

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

го взяти до себе, — просив Юрко, а мама всміхаючись відповіла:
— Та вже що ж робити з тобою, хай вже зостанеться в нас ця „великодня несподіванка“.

Ніна Наркевич

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Читачі з Філадельфії. Коли Ваш лист наспів, святочне число вже було зложено. Подайте свою адресу, а ми вишлемо Вам припис і пояснення.

Торт, що про нього згадуєте, — це торт Наполеон, поданий і випробуваний п-ні З. Терлецькою в ч. 4, 1961. Докладне пояснення до цього торта, якого вимагаєте, подамо в дальших числах.

Щодо продажі тортів, то вони є в наших крамницях. Не тільки у Філадельфії, але в кожній місцевості є пані-спеціалістки, що печуть на замовлення. На бажання можемо Вам подати адресу.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У Н. Ж. ч. 5, 1961, подано помилково, що п-ні Євгенія Гнатківська, яка уфундувала передплату для „бабусі“, замешкала в Гантері, а в дійсності вона живе в Амстердамі, Н. Й. За недогляд перепрошуємо.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Збірка з коляди

На листу п-ні Слави Скасків зібрано на цілі сусп. опіки: по 5 дол. пп. Я. Дужий, С. Пришляк, С. Антоняк, Б. Федорак, І. Кіналь, К. Савка, Н. Н., по 3 дол. М. і Б. Скасків, Л. Юрків, І. Федішин, А. Слюсарчук, І. Мелімука, З. Василюк, П. Гнатюк, Раковська, В. Українець, О. Макар, М. Волощук, Кошів, по 2 дол. С. Ковальчук, Я. Скипакевич, О. Гевко, С. Вірстюк, Яблінський, П. Крайдуб, В. Дигдало, О. Іванець, І. Решетилевич, М. Когут, М. Воскрес, А. Винарчик, О. Богай, Р. Кордуба, Л. Вірстюк, С. Легета, М. Ласка, по 1 дол. Н. Гвозд, Т. Стельмах, Лужецький, Когут. Разом 109 дол. Щире Спасибі!

Ольга Макар, голова

ЮТИКА, Н. Й.

Збірка на залишенці

На ту ціль зложили по 5 дол. пп. В. Величко, д-р В. Когутяк, д-р Б. Гарбовський, інж. В. Войтович, по 3 дол. М. Козар, Н. Лукашевич, Я. Томич, по 2 дол. І. Чорний, о. Б. Смик, мгр. З. Савицький, Р. Сербин, О. Кокодинська, Т. Смик, Я. Цибрук, З. Боднар, В. Івасів, Врублівський, по 1.00 дол. Ф. Літинський, Т. Семеняк, П. Подолянка, мгр. Л. Кокодинський, П. Коханець, Л. Ликтей, О. Коцинда, В. Пронів, С. Ярмак, В. Запаранюк, Д. Себів, Е. Непоранний, А. Дуб, В. Гнатів, М. Дмитрів, В. Бурак, М. Фалинський, М. Косар, З. Войтович, д-р Б. Рабій, д-р А. Процьків, В. Кропельницький, В. Процик, С. Замороз, Н. Гнап, Я. Лужний, С. Гуцал, О. Мельник, Я. Войтович, К. Войтович, Н. Іванишин, П. Ликтей, О. Федорняк, Дорожинський, В. Кізик, С. Козій, Ф. Мельник, І. Дурбак, мгр. О. Дурбак, О. Томич, інж. Я. Яцковський, Р. Рабарська, І. Міллер, М. Кучера, М. Бурак, решта дрібними. Разом 98.50 дол. Щире Спасибі!

Фалина Войтович, прес. референтка

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Чоловіки ним захоплюються

Ваш журнал гарно редагований, тому не лиш жінки, але й чоловіки ним захоплюються. От хочби наш молодий поет Юрій Форис сподобав собі Наше Життя, тож я заохотила його до цілорічної передплати, яку Вам послаю.

Молю Бога, щоб додав Вам усіх сил і здоб'я та щоб ми бачили Наше Життя кожного тижня, бо задовго чекати цілих місяць на нього.

Юлія Кучерова, Питсбург

Багато слів ще не розумію

Я народжена в Канаді, також мої батьки. Данедавна не знала я про Ваш журнал, аж випадково попав мені під руку. Він мені подобався й тому прошу мені його посилати. Багато слів у ньому ще не розумію, бо писаний високим стилем. Мушу купити собі словник і дивитися.

В мене четверо дітей і всі пишуть і говорять по-українськи. Я їх сама вчу вже кілька літ, так само моляться по-українськи. Зразу я проводила їм молитву, а тепер без того не ляжуть спати.

Сама я тільки закінчила гайскул і то в публичній школі. Два роки була головою Відділу ЛУКЖ і провадила Рідну Школу. Але тепер з певних причин відтягнулась і всі сили присвятила своїм дітям.

Наталія Яхницька, Мирнам

Люблю читати

Жалію, що на час не заплатила за журнал, а це тому, що була хвора. Прошу вислати мені 3 останні числа й дальше посилати щомісяця, бо я люблю читати Ваш журнал.

Олена Филипс, Джексон

Щоб не утруднювати

Прошу ласкаво вибачити мені, що так спізнилась із передплатою. Буду старатись у майбутньому вислати передплату своєчасно, щоб не утруднювати видавання такого цінного й мило баченого журналу.

Лідія Р.

Цінні матеріали

Кожна сторінка Вашого журналу дає цінні матеріали, господарські і куховарські поради. Є він надзвичайно цікаво редагований, а дописи про працю відділів СУА нам, „канадійкам“, дуже цікаві. Дуже корисною є сторінка СФУЖО. Поза поважною тематикою дуже милі є „Руті“ й „Нати“ з їх життєвими турботами, в яких часто віднаходимо себе самих. Тому нетерпеливо чекаємо появи кожного числа.

Броніслава Мельник, Монtréal

Нетерпеливо очікую

Це вже дев'ятий або десятний рік, що мені приходить Ваш цінний журнал, а я ще й тепер так само нетерпеливо очікую кожного числа, як чекала 9 років тому перших примірників.

Катерина Чедар, Гатборо